APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE

Editată de Sindicatul din Învățământ și Cercetare Neamț

SERIE NOUĂ, ANUL IX, NR. 91

martie 2007

LA CEAS DE SĂRBĂTOARE

În zilele de sărbătoare, Iisus privește peste pământul care se pîrguiește ca un fruct și veghează asupra creștinilor care întîmpină sărbătorile de Paști la Biserică, Casa Domnului. Slujba de Înviere este una dintre cele mai frumoase slujbe bisericești, taina, misterul sporind în cadrul nocturn.

Care dintre noi, muritorii, nu dorește ca la 12 noaptea să ia lumină din Lumina Sfîntă pentru a-i merge bine tot anul?

La Ierusalim, Dumnezeu Atotputernicul face în fiecare an o minune trimițîndu-le enoriașilor o rază de lumină venită direct din grădina Lui. Toate aceste ceremonii religioase ne metamorfozează, ne înalță sufletește, devenim mai buni, mai toleranți și mai preocupați de nevoile celui de lîngă noi.

Mîncărurile tradiționale de la masa de Paști au o semnificație deosebită prin trimiterile către Fecioara Maria, către Iisus și către patimile acestuia. Gospodinele vopsesc ouăle în roșu ca simbol al sîngelui lui Iisus, care a înroșit ouăle aduse de Fecioara Maria în ziua în care El a fost răstignit. Mielul sacrificat de Paști are de asemenea o însemnătate deosebită, Moise l-a amenințat pe faraon că va ucide primii născuți din fiecare familie egipteană, poruncind fiecărei familii evreiești să taie cîte un miel. Cu sîngele acestor miei ei au vopsit pragurile.

Dumnezeu a hotărît să stabilească pentru israeliți "Sărbătoarea Paștelui. Cum paște înseamnă a ocoli, a trece pe alături, cuvîntul are două sensuri:

- Domnul a ocolit casele evreilor și le-a cruțat primii născuți.

- Călăuziți de Dumnezeu, israeliții au trecut Marea Roșie iar creștinii, prin învierea lui Iisus, Paștele românilor, trec de la moarte la viață.

Învierea Domnului Iisus e aproape. Veniți să-L întîmpinăm cum se cuvine! Hristos a Înviat!

Subredacția Roman

MIRCEA ELIADE - ÎNTRE CULTURĂ ȘI POLITICĂ

În ultimele decenii s-au făcut deseori referiri la orientarea politică de dreapta pe care a avut-o Mircea Eliade în anii '30. Documente din Arhiva Direcției Poliției de Siguranță acreditează ideea unui Eliade membru activ al Mișcării legionare din România. Notele pe care le lua în procesul Căpitanului din aprilie 1938 legionarul Eugen Haralambie ar fi fost corectate de scriitorul legionar Mircea Eliade.

Mult invocat este și articolul scris în Bunavestire de către Eliade la sfîrșitul anului 1937: "Astăzi întreaga lume se află sub semnul revoluției, dar în timp ce popoarele trăiesc aceste revoluții în numele luptei de clasă și al primatului economic (comunismul), sau al statului (fascismul), sau al rasei (hitlerismul), Mișcarea legionară s-a născut sub semnul Arhanghelului Mihail și va învinge prin grația divină. De aceea, în timp ce

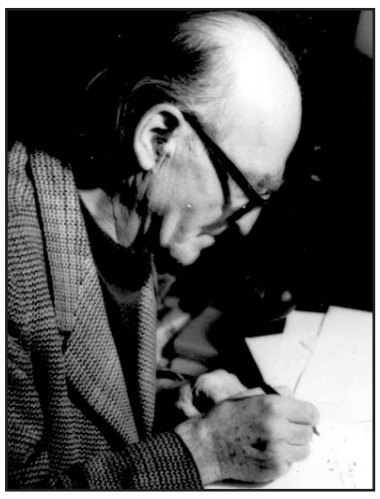

revoluțiile contemporane au ca scop cucerirea puterii de către o clasă socială, ori de un om, revoluția legionară are drept scop mîntuirea neamului, reconcilierea neamului românesc cu Dumnezeu așa cum a spus Căpitanul".

În martie 1937 un prieten al lui Eliade, Mihail Sebastian notează în Jurnalul său consemnînd degradarea relației lor de amiciție: "Lungă discuție purtată cu Mircea, la el acasă. Imposibil de rezumat. A fost liric, nebulos, plin de exclamații, interjecții, apostrofe... Din toate astea nu aleg decît declarația lui în sfîrșit leală: că iubește Garda, speră în ea și așteaptă victoria ei. Ioan Vodă cel Cumplit, Mihai Viteazul, Ștefan cel Mare, Bălcescu, Eminescu, Hașdeu - cu toții au fost la timpul lor gardiști. Mircea îi cita de-a valma...

Mircea Vulcănescu evidenția, la rîndul său, relația de colaborare dintre Nae Ionescu și Mircea Eliade nu numai în plan spiritual, ci, și în domeniul politic, trimițînd direct la Garda de Fier.

Viața politică a anilor '30 este caracterizată de un declin general al instituțiilor democratice. Liberalii și național - țărăniștii, care asiguraseră suprastructura guvernării parlamentare își pierduseră mult din elanul pe care-l arătaseră în deceniul precedent. Sfîșiați de facționalism, ei păreau incapabili de o acțiune decisivă. Efectele crizei economice mondiale au continuat să se facă simțite în decursul întregului deceniu asupra întregii societăți.

Întoarcerea din Rai ilustra, după cum Eliade mărturisește, pierderea raiului, zvîrlirea tinerei generații în istorie. Trăirea autentică, aventura, pasiunea pentru risc vor fi reluate mai tîrziu și în romanul Huliganii. Mesajul acestora este de fapt crezul generației al cărei lider este Eliade și care consta în crearea unei lumi noi printr-o revoluție spirituală, în cadrul căreia adevărurile convenționale, barierele sociale și-ar fi pierdut importanța. În fiecare din personajele acestor romane, autorul a portretizat, pare-se, un individ real, reflectînd, de asemenea, cu autenticitate, spiritualitatea generației anilor '30, atît de frămîntată și contradictorie.

Luminița MOSCALU

(Continuare în pag. 6)

SUPERDOTAȚII

De ceva vreme, liceenii superdotați zboară spre universitățile Vestului deloc sălbatic. Migrează, cîrduri, cîrduri. Precum păsările călătoare. Fîl, fîl, fîl...Normal, lumea se mișcă. Omul nou evoluează. Paradoxal, după intrarea în UE au început să miște și elevii mediocri. Părăsesc liceele în masă, atrași de mirajul Occidentului opulent. Precizare: mediocrii nu merg la Harvarduri, se duc la hîială și ciordeală.

De ce migrează tineretul la cote alarmante? Învățămîntul românesc este în suferință. Duce spre nicăieri. E rupt în fund și coate. Nu are motivație. Produce șomeri. În țara de baștină, inteligența se simte descalificată, disprețuită, victimă a invidiei și suferinței. În schimb, Occidentul absoarbe tot cînd " marfa" este ireproșabilă și generatoare de profituri incalculabile. Furnizînd un număr nelimitat de Nadia Comăneci în matematici, fizică, chimie...vom fi primiți întotdeauna. Atenție însă, o dată cu migrația creierelor românești, traversează Oceanul și vlaga neamului nostru. Și nu e cușer. Dureros e că știm acest lucru și nu facem nimic. Nu noi, ăi mari. Nenea Guvernul. Politicienii ocupați cu plimbatul papioanelor pe la tribune.

Ce se întîmplă cu adolescenții de azi, care nu mai seamănă deloc cu cei de ieri? Cu noi adică, părinții lor de acum? Tinerii nu mai au idealuri. Sînt pragmatici și grăbiți să-și trăiască viața așa cum vor ei. Nu se mai omoară cu lectura, butonează toată ziua pe calculatoare, navighează pe internet. Văd filme " super" și se distrează la discotecă. Ce mai trebuie să buchisească? Vorba cuiva: " mai bine gîffiială decît toceală". Nu le mai place nimic din ce am făcut noi, " babacii". Ne consideră depășiți, ruginiți, buni de șmelt. Nu sînt dispuși să piardă vremea cu noi, să roadă cartea. Să dea nenumărate examene pentru ca în final să aibă un loc de muncă la un patron semianalfabet. Vor să se realizeze cît mai " fast", cu motivații "beton".

E primăvară și e firesc să gîndim și să simțim altfel, mai exigent, mai proaspăt, mai încrezător în ce va să vină. Să ne gîndim la viitorul despre care vorbim tot timpul. Oare va fi "luminos" vreodată?

Dumitru RUSU

Războiul micului ecran cu mintea copiilor!

În contextul în care foarte mulți părinți conștientizează din ce în ce mai puțin rolul, de cele mai multe ori negativ, pe care îl are TV - ul asupra formării personalității copiilor, merită recomandată cartea autorilor Virgiliu Gheorghe, Nicoleta Criveanu, Andrei Drăgulinescu, Efectele micului ecran asupra minții copilului, apărută la Editura Prodromos, București, 2007. Realizată și distribuită de către Asociația pentru Apărarea Familiei și Copilului, lucrarea reprezintă primul semnal de alarmă, prima analiză temeinică a fenomenului în cauză, oferind un prețios material informativ atît părinților și celor implicați în educația și formarea copiilor, cît și tuturor celor care vor să înțeleagă pericolul pe care îl reprezintă tehnologia audio-video pentru sănătatea mentală.

În urma cercetărilor desfășurate în ultimii ani, s-a ajuns la concluzia că vizionarea TV și calculatorul dăunează dezvoltării creierului uman. Cînd ne așezăm în fața ecranului, activitatea corticală diferă de cea obișnuită din viața de zi cu zi. Orele petrecute de copii în fața calculatorului și televizorului influențează definitoriu modul în care creierul răspunde la provocările lumii reale, modul în care va procesa informațiile.

Studiile de specialitate ne demonstrează că mintea tinerilor devine dependentă de starea de

Drd. Mihai FLOROAIA, ISJ Neamț

(Continuare în pag.2)

1 martie 1937
1 martie 2007

ION CREANGĂ - 170 de ani de la naștere

Nu ştiu alţii cum sunt, dar eu, cînd mă gîndesc la locul naşterii mele, la casa părintească din Humuleşti, la stîlpul hornului unde lega mama o şfară cu motocei la capăt, de crăpau mîţele jucîndu-se cu ei, la prichiciul vetrei cel humuit, de care mă ţineam cînd începusem a merge copăcel, la cuptiorul pe care mă ascundeam, cînd ne jucam noi băieţii de-a mijoarca, şi la alte jocuri şi jucării pline de hazul şi farmecul copilăresc, parcă îmi saltă şi acum inima de bucurie!

Je ne sais comment sont les autres, mais moi, quand je pense aux lieux où je suis né, à la maison paternelle de Humuleþti, au pilier de la cheminée où maman attachait une ficelle garnie de papillotes - ah! Ce que les chats pouvaient jouer avec! - au rebord de l'âtre glaisé où je m'appuyais quand j'ai commencé à me tenir sur mes petites jambes, au four sur lequel je me blottissais quand on jouait à cligne-musette, à tant de jeux pleins de gaîté et de charme puéril, mon cœur bondit encore d'allégresse.

In memoriam

PETRICĂ TEODORU

A mai dat o raită zilele acestea printre noi a noastră stăpînă și ni l-a luat pe unul dintre cei mai buni dintre seniorii învățămîntului romașcan, Petrică Teodoru. Trudise vreo 40 de ani la catedră și o făcea cu dragoste și pricepere.

Privind cum cobora sicriul în mormînt, iarăși și iarăși mă gîndeam ce puțin ducem cu noi: doar patru scînduri. În dangătul clopotelor ce răspîndeau pînă departe atîta jale, cîțiva din breasla noastră, alături de soția îndoliată, l-am petrecut pe ultimul drum, cuprinși de fiori cînd vedem cum din ce în ce mai des, moartea dă tîrcoale printre cei de vîrsta noastră.

Tristețea ce ne cuprinde e cu atît mai mare cu cît vedem mereu cozile pe la farmacii și indiferența celor care au socotit că ni se cuvine pensie doar a zecea parte din cea oferită foștilor ofițeri de securitate, torționari sau milițieni.

A venit în tîrgul Romanului adus de părinții care se refugiau din Basarabia, prin anii '40, el fiind atunci în scutece. În orașul moldav și-a petrecut copilăria și adolescența, a trăit primii fiori ai iubirii și tristețea pierderii părinților, aici a descifrat buchiile alfabetului, apoi a descoperit frumusețea literaturii la Liceul "Roman Vodă", unde a fost profesor de limba și literatura română pînă la ieșirea la pensie.

Ca dascăl, a înțeles să fie exigent cu sine și cu elevii și mai ales a avut convingerea că în profesia aleasă e nevoie de o cultură umanistă solidă, de o continuă învățare. Și-a iubit învățăceii și a avut multă răbdare cu ei, și-a stimat colegii și a avut un adevărat cult pentru dascălii săi, venerîndu-i pentru osteneala de a-l fi învățat să învețe. Pentru stăpînire, era adesea incomod datorită exigenței și spiritului de dreptate. Astfel că este înlăturat pentru o vreme de la liceu, lucrînd pe la școlile de la periferia orașului, sau chiar în afara învățămîntului. În ultimii vreo 20 de ani, însă, și-a continuat munca la liceul de unde fusese izgonit.

Cu mult entuziasm a mers după anii '90 în Basarabia la Liceul "Prometeu" din Chișinău unde a mai învățat o generație de liceeni. Erau copiii celor care au fost supuși procesului de rusificare și nepoții celor care n-au mai putut lua calea pribegiei să treacă Prutul cu cît încăpea într-o căruță din agoniseala de o viață.

De aici s-a întors apoi la liceul pe care-l prețuia atît de mult de unde avea să iasă la pensie în urmă cu mai puțin de doi ani. Ca pensionar nu i-a fost dat să consume prea mult din puținul pe care ni-l dă statul, fiindcă o boală necruțătoare l-a răpus fără milă. Îl întîlneam acum adesea și îi citeam pe chip tristețea și suferința. După ce ne despărțeam mă opream întorcîndu-mă și-l urmăream cu privirea îndelung, cum se îndrepta spre casa la care trudise atîta în ultimii ani, unde-l aștepta la poartă cîinele, prieten credincios.

De acum nu se va mai întoarce, fiindcă s-a dus pe drumul pe care "rînd pe rînd ne-om duce toți". Vorbe de consolare sînt de prisos. Mai bine tăcerea. După ea urmează inevitabil, uitarea.

Prof. Ioan DOBREANU

NADIA A INTRAT ÎN RÎNDUL PROFESORILOR EUROPENI

Nu, nu e vorba de gimnasta româncă! Avem și noi, romașcanii, o Nadie. Este vorba de domnișoara profesoară Nadia Cârcu, de la Colegiul "Danubiana"- Roman, profesoară de Înaltă Tehnologie și Calculatoare și a fost selectată pentru a fi trainer într-un program de specializare în care sînt instruiți profesorii din Europa.

În perioada 21- 28 februarie, Nadia a participat la un curs de formare profesională în Spania (la Murcia), intitulat "European Digital Portofolio for Educators". Alături de ea, au participat cadre didactice din Italia, Grecia, Cipru, Bulgaria, Finlanda și România. Portofoliul digital al Nadiei a fost atît de reușit încît va fi model pentru alte serii de cursanți. Nadia a fost invitată de coordonatorul cursului, profesor Gregory Mackrides, să fie trainer.

În acest fel, domnișoara profesoară Nadia Cârcu, a reușit să se desprindă de ceilalți colegi prin softul pe care l-a creat, fiind convinsă că în prezent utilizarea tehnicii de calcul este foarte importantă pentru punerea în practică a noilor metode de predare. Învățămîntul modern presupune ca activitatea de formare să se desfășoare cu ajutorul lecțiilor interactive.

Iată de ce, noi, romașcanii, ne mîndrim cu cei care aduc Europa la noi acasă și Nadia este cea care a făcut acest lucru. Succes Nadia!

Prof. Valerian PERCĂ

VIOLENȚA ÎN ȘCOALĂ

Din ce în ce mai des, văd sau aud de cîte o bătaie petrecută în școală, pe stradă, violențe de toate neamurile, în pauze, pumni împărțiți în dreapta și-n stînga, stricăciuni, bănci rupte, pereți jupuiți, amenințări, înjurături, găști, strada s-a mutat în școală, iar disciplina este un pariu pierdut, respectul de sine s-a deteriorat.

Nu, nu este de vină democrația, cum spun cei mai mulți cînd vorbesc despre agresiunile din școală. Răspunsul facil și la îndemîna oricui vine dintr-o proastă înțelegere a acestui substantiv inventat de antichitatea greacă, unde relațiile dintre maestru și discipol erau aproape sacralizate.

Cauzele violențelor le reprezintă degradarea străzii, a societății și a școlii românești. Și nu o spunem noi, o spun statisticile, cercetătorii și psihologii, care remarcă cu îngrijorare că în școlile din România se înregistrează fenomene de violență, aspect ce se manifestă atît în rîndul elevilor, cît și al profesorilor.

Altădată, numai profesorul își bătea elevul cu nuiaua cînd făcea cîte o năzbîtie sau nu-și pregătea temele și nu spunea nimic decît în gînd. Noi, cei de modă veche, nu ne considerăm nedreptățiți de joarda dascălului nostru și încercam să ne astîmpărăm, să ne potolim și să învățăm ceva din mustrarea lor. Acum, există reciprocitate în acest domeniu, iar scorurile sînt aproape egale. Departe de mine gîndul că fac apologia bătăii ca instrument didactic. Este ilegal un asemenea comportament, dar nu putem să ne prefacem că severitatea, autoritatea, respectul și disciplina constituiau cîndva atuurile școlii, ce atingeau ca semnificație și importanță atitudinea de pioșenie față de școală.

Prof. Valerian PERCĂ

Războiul micului ecran cu mintea copiilor

(Urmare din pag. 1)

pasivitate, de neconcentrare și negîndire care i-a fost indusă zilnic prin intermediul vizionării. Din acest motiv, Academia Americană de Pediatrie recomandă ca pînă la doi ani copiii să nu fie lăsați să se uite la televizor, iar după această vîrstă, pe toată durata școlarizării, să li se limiteze timpul vizionării la una - două ore zilnic. Televizionarea constituie o activitate cu totul improprie funcționării și dezvoltării creierului. Mintea umană se adaptează parțial acestui tip de comunicare și aceasta cu mari riscuri pentru sănătatea persoanelor în cauză. Vizionarea intensivă la vîrste fragede (2 - 14 ani) poate cauza o anumită atrofiere corticală, o dezvoltare insuficientă a unor arii neuronale, acești copii riscînd să nu-și mai poată dezvolta vreodată creierul în mod corespunzător. Violența și materialele erotice difuzate prin intermediul programelor TV pregătesc deschiderea tinerilor spre experiența drogurilor, a stărilor alterate de conștiință, insensibilitate față de cei din jur, indiferență, cultivarea dorinței sexuale etc.

Atrofia corticală, conform ultimelor cercetări, se manifestă și în cazul adulților. Să nu mai vorbim despre efectele de dependență pe care le creează emisiuni de o „înaltă ținută culturală" precum: Duminica în familie, Din dragoste, Trădați în dragoste, Surprize... surprize, Super Nanny, Noră pentru mama etc. sau... șirul nesfîrșit al telenovelelor, nu fac decît să îndobitocească marea masă a populației și așa (iertată fie-mi mențiunea) nu prea educată și total necultivată. Cunosc o mulțime de persoane care au devenit dependente de TV, în sensul că din automatisme pe care nu le conștientizează, butonează telecomanda televizorului fără a avea o preocupare serioasă, pur și simplu de a urmări fragmente de emisiuni dintr-un program sau altul, acest fapt derulîndu-se pe parcursul întregii zile. Nu este nimic altceva decît un timp pierdut, un timp pe care l-ar fi putut folosi în scopuri mult mai bune (studiu, gătit, lectura unei cărți etc.).

Recomand și insist în același timp ca această carte să fie studiată, dar mai ales pusă în practică de cît mai multe persoane, în special cele care au un rol major în educarea și formarea viitoarelor generații, dar și ca o meditație asupra propriului mod de viață.

DIN NOU DESPRE "BLESTEME" ȘI "SCRISORI" DESCHISE

Note de lector

Sînt ani, mulți ani, de cînd nu am mai deschis "Povestea vorbei" de Anton Pann, autor care nu mai este nici măcar pomenit în manualele școlare, deși opera sa este una în care sînt stigmatizate toate relele comise perpetuu de ființa umană, de la zămislirea ei de Dumnezeu și pînă în zilele noastre, zile de început de secol XXI, care, știți zicerea ilustrului francez, "va fi religios sau nu va fi deloc".

Această afirmație referitoare la opera enciclopedicului cărturar din prima jumătate a secolului al XVIII-lea, am făcut-o în recenzia la cea de a șaptea carte a poetului Cezar Țucu - ALTE SCRISORI și BLESTEME (Editura "Universitas XXI", Iași, 2005).

Primul gînd de alăturare a poeziei lui Cezar Țucu de aceea a lui Anton Pann s-a născut cu cîțiva ani în urmă, cînd, citind unele "blesteme" și "scrisori", publicate în revistele "La Tazlău" și "Apostolul", mi-a atras atenția tematica abordată de scriitorul de la Tazlău, dar, mai ales, forma, muzicalitatea și tonul șugubăț, altfel spus, acel ceva din aerul parfumat, atît cît trebuie, al "Culegerii de proverburi sau Povestea vorbei".

Acum, după ce au trecut doi ani (cînd au trecut așa repede?!!) de la apariția acelei cărți și am în față un nou volum - NOI SCRISORI ȘI BLESTEME (Editura ,,Cetatea Doamnei", 2007) - constat că nu m-am înșelat în ceea ce privește alăturarea făcută. Poezia de acum a lui Cezar Țucu are aceeași notă de originalitate, e scrisă într-o manieră ce trădează o sensibilitate rafinată, deși autorul parcă vrea să o ascundă în spatele acelei măști de hîtru pe care o afișează.

Și în versurile din această carte, descoperim obsesiile mai vechi ale lui Cezar Țucu, chiar el fiind cel care recunoaște acest lucru (,,Fără-ncetare vechile obsesii / Încarcerează altele mai noi / Cum fluviile, măcinînd în gresiii, / Adună rîuri, în aval șuvoi").

Descoperim noi ,,blesteme" în care sînt adăugate noi tușe tabloului, să-l numim erotic, de data aceasta accentul fiind pus pe trecerea ireversibilă a timpului ,,... cu indiferența / Și nonșalanța marelui Stăpîn". Sentimentul dominant? Nostalgia pentru pierderea anilor tinereții, regretul pentru că anii trecuți și-au pus amprenta pe chipul ce nu și-l mai recunoaște în oglindă și, cu toate acestea, cochetează cu iubita pe care o ceartă reproșîndu-i: ,,C-așa ești plămădită, pare-mi-se, / Să tot primești și mai nimic să dai!" Tot iubirea este, consideră poetul, mijlocul prin care poate fi oprit timpul. Iată, un poem, poate cel mai reușit dintre cele cîteva poeme de dragoste din acestă carte: ,,E prea frumos cum ninge peste sat / Și cum trosnește focu-n soba-ncinsă, / Ca să nu punem iarăși de-un păcat / Cît timp mai stai alăturea întinsă. // Ne-om fierbînta mai abitir ca-n vis, / Ori ca jăraticul aflat sub plită / Și proclamînd odaia paradis / Vom dezlega blestemul de ispită // Mînîndu-l prin nămeții de afar', / Aduși de o ninsoare-acum uitată / De clipa strecurată-n calendar / Să poată fi oprită doar o dată!"

Și de această dată, divinitatea este prezentă - apelată în mai multe feluri (,,Străjerul Suprem", ,,Deținătorul Tainelor de Sus", ,,Întîiul Creator" ș. a.) - în mod deosebit în ,,scrisoare 54" - deschisă - în care îi solicită ,,...un răspuns mai pămîntean și clar / La toate întrebările-adunate / De-a lungul vremii..." Pînă la urmă, este convins că la toate întrebările ce s-au pus de-a lungul întregii existențe umane există un singur răspuns și că ,,nimeni nu vrea să existe" mai multe.

Atitudinea față de Cel de Sus are uneori rezonanțe argheziene: ,,Nu cred s-alunec, iarăși în păcat / răstindu-mă la Tine, Doamne, cînd / Mi se năzare că sînt alungat / Din preajma Ta de cei care te vînd".

O temă ce se detașează pregnant acum este atitudinea față de propria creație literară, manifestînd o exigență deosebită (,,Voi face ordine printre

Constantin TOMȘA

(Continuare în pag. 3)

Istoria în documente

ROMÂNII ȘI TRANSNISTRIA (I)

După cum se cunoaște, drumul românilor din cealaltă parte a Prutului către dobîndirea independenței de stat, a cunoscut împlinirea la 27 august 1991.

Ulterior, situația din Republica Moldova s-a complicat mult prin apariția și manifestarea unor factori noi, cu multe imprevizibile și necunoscute: acțiunile separatiste ale minoritarilor ruso-foni din autoproclamata "Republică Nistreană", sprijinite de forțele politice moscovite proimperiale și trupele fidele acestora, conștiente- ca odinioară Stalin, cînd a creat Republica Sovietică Autonomă Moldovenească- de importanța menținerii, în stanga Nistrului, a unui cap de pod statal pentru o eventuală reanexare a teritoriului dintre Prut și Nistru sau, cel puțin, a părții trasnistrene a Republicii Moldova, viitorul Comunității Statelor Independente, poziția Ucrainei, atitudinea reală la nivel macrosocial a cetățenilor Republicii Moldova față de perspectiva reunirii cu România, evoluția democrației și tranzacția spre economia de piață de o parte și de cealaltă a Prutului etc.

Amintind sintagma lui Nicolae Iorga "permanențele istoriei"- pămîntul, rasa, ideea- încercăm să facem o mică incursiune documentar- istorică, prin prezentarea cîtorva informații istorice, demografice și etnografice, aflate în documentele de arhivă nemțene, despre românii din stînga Nistrului.

Începînd din vremea lui Petru cel Mare, sud-estul Europei a constituit în permanență o zonă de expansiune pentru Rusia- țaristă mai întîi, sovietică mai apoi.

Primii creștini ortodocși întîlniți în cale de armatele rusești în expansiunea lor organizată către Constantinopol și strîmtorile turcești au fost românii. Pentru întîia dată, trupele rusești și-au făcut apariția pe teritoriul Moldovei la 1711, după ce, anterior, între țarul amintit și principele moldovean Dimitrie Cantemir fusese încheiat un tratat de alianță îndreptat împotriva Turciei, ce consfințea deplina suveranitate și integritate teritorială a Moldovei. Nu este lipsit de importanță să subliniem faptul că, din 1711 și pînă în 1944, trupele rusești au invadat teritoriile românești de 12 ori.

În contextul războaielor care la sfîrșitul sec. al XVIII-lea și începutul celui următor au opus Imperiul țarilor, celui otoman, teritoriul Moldovei va suferi cele dintîi rapturi teritoriale care vor marca de atunci istoria provinciei: după războiul ruso- turc din anii 1768- 1774 Austria va anexa, din 1775, o parte din teritoriul "Țării de Susu a Moldovei", numindu-l după codrii deși de fag din această parte de țară românească, Bucovina.

Un nou război între Rusia și Turcia, izbucnit în 1787 se va încheia prin "Tratatul de Pace de la Iași, de acum 215 ani", mai precis la 9 ianuarie 1792, care fixa granița Rusiei pe Nistru. Tratatul amintit, prin recunoașterea de către Imperiul Otoman a anexării Hanatului Crimeii de către Imperiul Rus, făcea din Rusia, pentru prima oară, vecinul estic nemijlocit al Moldovei.

Teritoriul cuprins între Nistru și Bug-limitat în nord de o linie ce trece de la Movilău la Smerinea și coboară apoi pe apa Bugului pînă la malul Mării Negre- a format, din evul mediu și pînă în epoca contemporană, Transnistria geografică și istorică. Românii dintre aceste două rîuri au făcut parte din Principatul Moldovei pe timpul lui Duca Vodă (este vorba de Duca Gheorghe III, domn al Moldovei: 1665-1666; 1668- 1672 și 1678- 1684, "de origine grec din Rumelia, crescut în casa lui Vasile Lupu: domn moldovean între 1634-1653, albanez de origine, dar cu educație grecească", care reocupînd tronul pentru a treia oară în 1678, prin "legăturile sale întinse și darurile mari făcute turcilor... mulțumiți cu el îi dădură stăpînire și Țara Cazacilor, de curînd supusă de ei" -n.n.). Existența lor a fost grav amenințată o dată cu expansiunea rușilor care, în 1795, în baza prevederilor păcii de la Iași, au ocupat acest pămînt românesc, existență amenințată pînă în zilele noastre.

De fapt, izvoarele scandinave din sec. XI semnalează prezența blakumenilor dincolo de Nistru, coroborînd astfel cea mai veche cronică rusească, ce menționează prezența volohilor în același loc. Este destul de ușor să vorbești, după aceste prime atestări, despre răspîndirea românilor în stepele din nordul Mării Negre, în Crimeea și Caucaz, întrucît sursele documentare oferă numeroase detalii, mai ales onomastice (nume de locuri și persoane).

La două veacuri după primele atestări ale românilor dincolo de Nistru, orașul genovez Caffa, din Crimeea, își "recruta gărzile- orguxii la Cetatea Albă, la Suceava și în Valahia. Între 1455 și 1475, fortăreața Lerici- tătărește Ozu, românește Vozia, rusește Ociakov- era ocupată de principatul Moldovei; ea avea să cadă din 1492 sub dominația hanului Mengli Ghirai. Către 1650, numărul "dacilor transnistreni" care luptau în armata cazacă a lui Bogdan Hmielnițki era considerabil. Numele lor nu lasă nici un dubiu în ceea ce privește originea lor etnică: Voloțin, Bogdan, Gajdul, Radul, Focșa, Basarab, Grigorcea, Borcea etc., fără a mai pune la socoteală și numele derivate. Faptele de vitejie ale acestor "Daci" au marcat folclorul ucrainean. În sec. XVII, în "oblastia nou- creată la Ociakov colonizarea românească este încurajată de către autoritățile țariste; moșiile situate între Nistru și Bug sînt acordate următorilor nobili: Ion și Nicolae Cantacuzino, T. Rosetti, Ilie Catargiu, Sava Badiul, Scarlat Sturdza, Ion Nicoriță, Mihail Sturdza, Emanoil Balș, Eremia Solescu, Roman Zmuncilă, Theodor Romanescu, Grigore Bosneac ș.a.m.d." Elita a fost urmată de o mulțime de sate. În 1793 mitropolitul Gavril și preotul Ivanov au făcut recensămîntul acestor localități și au constatat că "49 din 67 erau locuite în exclusivitate de români".

Prof. Gheorghe RADU

La „Gheorghe Cartianu”,

Primăvara se numără olimpicii!

În perioada 11 – 15 aprilie 2007 va avea loc faza națională a olimpiadei la disciplinele din aria curriculară tehnologii, cît și faza națională a concursurilor la calificările profesionale obținute prin anul de completare (școala de arte și meserii – SAM).

Atît pentru olimpiadă cît și pentru concursurile profesionale se susțin o probă scrisă și o probă practică. Pentru olimpiada la aria curriculară tehnologii calculul mediei finale se realizează adunînd nota de la proba scrisă cu nota la proba practică și împărțind la doi. Pentru concursul la calificările profesionale obținute prin anul de completare se adună la nota probei scrise de două ori nota probei practice și se împarte la trei.

La faza națională participă primul elev clasat la faza județeană pentru fiecare calificare profesională (clasa a XI - a liceu ruta directă, clasa a XII a liceu ruta progresivă, clasa a XI a, anul de completare), specializare (clasa a XII a liceu filieră tehnologică), respectiv pentru fiecare profil: resurse naturale și protecția mediului, servicii, tehnic (clasa a X a).

Din totalul de 60 de elevi calificați la faza națională a olimpiadei la disciplinele din aria curriculară tehnologii și a concursurilor la calificările profesionale obținute prin anul de completare, 13 sînt de la Colegiul Tehnic „Gheorghe Cartianu”: 11 la olimpiadă și 2 elevi la concursul profesional.

Școala și părinții se mîndresc cu acești elevi care vor participa la faza națională a Olimpiadei pe discipline tehnice: Chimina Paul Bogdan – clasa a X-a H, (tehnic, nota 8,87), sub coordonarea prof. Mancaș Geta și Matei Elena, Surugiu Mihaela –a XI-a A (tehnician ecolog și protecția calității mediului, nota 9,90) sub îndrumarea prof. Casian Marian și Armanu Nicoleta, Cosmina Marin-a X-a D, (tehnician analize produse alimentare, nota 9,30) - prof. Casian Marian și Armanu Nicoleta, elevul Paul Constantinescu, clasa a – XI-a G, (tehnician de telecomunicații, nota 9,00) prof. Stanciu Carmen și Tudorică Mihai, eleva Roxana Casian, a– XI-a F, (tehnician desenator pentru construcții și instalații, nota 9,80), prof. Caldare Mihaela și Hurjui Mirela, Ștefana-Dumitra Mălinescu, clasa a – XI-a E, (design vestimentar nota 8,82), prof. Cojocaru Ecaterina, eleva Mihaela Uglea, clasa a– XII A,(tehnician în protecția mediului, nota 9,90) - prof. Istrate Monica, eleva Carmen Rînja, clasa a – XII - a E, (chimie industrială, nota 9,50) - prof. Ciubucciu Mariana și Armanu Nicoleta,

Irimia Tudorel George, a- XII -a F, (mecanică, nota 9,35) - prof. Budur Eleonora , eleva Ana Maria Apalaghiei, clasa a -XII -a E, (textile-pielărie, nota 8,80) prof. Cojocaru Ecaterina, eleva Scurtu Florina, clasa a-XII -a I, (tehnician în industrie alimentară, nota 8,60) prof. Cercel George. La concursul profesional – faza națională, doi elevi de la Colegiul Tehnic „Gheorghe Cartianu” vor face parte din lotul național reprezentînd județul Neamț: elevul Marian Valentin, clasa a XI –a D, an de completare (meseria zugrav, ipsosar, vopsitor, tapetar nota 9,75), sub îndrumarea prof. Olaru Eugen și elevul Ionuț Răzvan Dăscălescu, clasa a –XI –a E, an de completare, (electromecanic, nota) prof. Baciu Virgil și Nanu Mircea.

Angela BRUDARU

DIN NOU DESPRE “BLESTEME” ȘI “SCRISORI DESCHISE”

(Urmare din pag. 2)

blesteme / ... / Le-oi tipări pe cele mai frumoase"), fiind preocupat de soarta acesteia („Ce-mi va rămîne, oare, din visarea / Cu-atîta trudă pusă pe hîrtie") și neștiind „dacă mai are vreun rost să tot scrii". Își revine și ne asigură că va continua să înoate „spre țărmul mării de cuvinte", convins că trebuie să ajungă la liman chiar de va „rătăci precum Ulise".

Pe lîngă cele șaizeci de „blesteme", cea de-a opta carte a lui Cezar Țucu conține și unsprezece „scrisori" în care, ca și în precedentele, autorului nu-i scapă hibele vieții cotidiene, la loc „de cinste" fiind învățămîntul românesc (trei „scrisori"). De data aceasta, sînt amendate cadrele didactice fără chemare, care s-au rătăcit în lumea școlii, precum și cei ce se „ocupă" de destinele acestui domeniu, pe care alegii noștri îl consideră „domeniu prioritar", doar în declarații sforăitoare.

Scrisori deschise mai sînt consacrate clerului, subiectului mult discutat în ultimii ani - integrarea României în Uniunea Europeană - și, bineînțeles, nu putea fi evitat cel mai recent scandal național, disputa penibilă dintre primul ministru și președintele țării (să nu mă acuzați pentru că nu am folosit majuscula).

Toate „scrisorile" sînt dominate de ironia, prezentă în toate formele ei, de la aspectele rafinate, cum am mai afirmat și altădată, la persiflare și ton polemic, violent și agresiv, sarcastic chiar, poemele devenind veritabile pamflete versificate. Iată, o mostră: „... va vedea poporul jaful / Făptuit de cel ce astăzi este încă președinte / Și, fără nerușinare, pe întreaga lume minte, // Făcînd pe imaculatul, pe dușmanul nedreptății, // Pe Mîntuitorul celor superdevotați cetății. // Și o săvedeți piratul (cer răbdare olecuță) / După gratii! Din hîrtie construind cîte-o bărcuță!"

O singură excepție de la această atitudine: „Scrisoarea 55" adresată celui care timp de zece ani a fost mentorul Fundației Culturale „I. I. Mironescu" și al Revsitei „La Tazlău" - profesorul Gheorghe Blaga, plecat prematur dintre noi. Acum tonul, deși ironic, este cald, plin de nostalgie, de duioasă amintire: „Să vii, neapărat, cu trei blesteme! / Azi, mîine, te interesează cînd, / Că am ajuns la rubrica Poeme / Și nu ai dat tiparului un rînd! // Așa îmi ordona, cîndva,dom' Blaga / În numele revistei La Tazlău, / Oglinda colțului de Rai și saga / Acestui loc uitat de Dumnezău! // Și vezi să fie precum celelalte! / Că știi, mata, pe muză să o mîni, / Iar dacă scrii de dragoste, încalte / fă-o cum trebe, amintind de sîni, // Pe care-ți aruncai cîte-o privire, / Și-o coborai, apoi, tot mai în jos / Pe trupul dezvelit pentru iubire, / Pe vremea cînd erai un Făt-Frumos"...

●*Textul de mai sus este Prefața la volumul „Noi blesteme și scrisori" de Cezar Țucu (Editura „Cetatea Doamnei", Piatra-Neamț, 2007)*

ARACIP NU VREA HÎRTII

Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățămîntul Preuniversitar (ARACIP) aduce la cunoștința tuturor celor implicați în activitățile de evaluare internă a unităților de învățămînt preuniversitar din România că, în evaluarea externă, ARACIP nu se bazează pe cantitatea documentelor elaborate de o școală, ci pe vizita de evaluare și pe comunicarea directă cu elevii, părinții și cadrele didactice, se arată într-un comunicat pe site-ul Ministerul Educației și Cercetării.

"Calitatea nu poate fi impusă din exterior, ea trebuie asumată. Autoevaluarea trebuie să fie considerată ca benefică și utilă pentru întreaga activitate a unității de învățămînt. Prin urmare, atragem atenția asupra faptului că a cere «munți de hîrtii» nu este preocuparea ARACIP și că această metodă nu constituie baza noastră de informare", a declarat președintele ARACIP, Șerban Iosifescu.

Pentru a se informa în legătură cu natura activităților desfășurate de ARACIP, precum și pentru a consulta categoriile de documente utilizate în activitatea de evaluare externă, dar și în cea internă, ARACIP îi invită pe toți cei interesați să consulte pagina web a instituției la adresa: http://aracip.edu.ro/.

EDUCAȚIE PENTRU ȘI PRIN CREATIVITATE

Moto:

Este necesară o restructurare a programelor școlare, atît pe orizontală, prin extinderea programelor care deservesc creativitatea (literatură, muzică, desen etc.) și introducerea unor discipline creative noi (...), cît și pe verticală, prin evitarea supraîncărcării lor.

Anca MUNTEANU

Reforma școlară urmărește trecerea de la un sistem educațional autoritar și centralist, la un sistem educațional nou, adecvat unei societăți bazate pe libertăți individuale, pe competiție a valorilor, pe stimularea creativității personale și de grup. Înfăptuirea reformei educaționale implică mobilizarea constructivă a mai multor factori: politica educațională, unitățile școlare, personalul didactic, elevii.

1. Programele școlare și creativitatea elevilor

Programele școlare sînt instrumente didactice principale care descriu condițiile învățării, precum și criteriile dezirabile pentru reușita învățării, condiții exprimate în termeni de obiective, conținuturi, activități de învățare și standarde curriculare de performanță.

Prin oferta sa instructivă și educativă, programa școlară contribuie la structurarea traiectelor de (auto)formare și (auto)dezvoltare a personalității individului, pregătindu-l pentru a fi un beneficiar al educației permanente. După 1989, programele școlare pentru învățămîntul obligatoriu au fost supuse la două revizuiri importante, în 1995 și 1998. În anul școlar 1998-1999 s-a introdus Noul Curriculum Național, pe baza aprobării Planului-cadru de învățămînt pentru învățămîntul primar și gimnazial și a Metodologiei privind aplicarea Planului-cadru.

Între finalitățile învățămîntului primar figurează și „înzestrarea copilului cu acele cunoștințe, capacități și atitudini care să stimuleze raportarea efectivă și creativă la mediul social și natural."

Noile programe școlare vizează obiective curriculare în direcția stimulării creativității elevilor de la ciclul primar precum: „înzestrarea copilului cu acele cunoștințe, capacități și atitudini care să stimuleze raportarea efectivă și creativă la mediul social și natural", „stimularea potențialului creativ al copilului, a intuiției și imaginației"1.

Planul-cadru oferă pentru învățămîntul primar, atît prin structurarea pe arii curriculare, cît și prin curriculum la decizia școlii, teren propice pentru stimularea creativității școlarilor mici.

Deși schimbările menționate au contribuit la o mai bună precizare a obiectivelor cadru și de referință și au descongestionat într-o oarecare măsură conținuturile, apreciez că programele școlare sînt încă tributare practicilor trecutului, fără să ofere modele de modernitate și deschidere către schimbare, inovație și dinamism. Din analiza personală pe care am făcut-o acestora am identificat următoarele neîmpliniri:

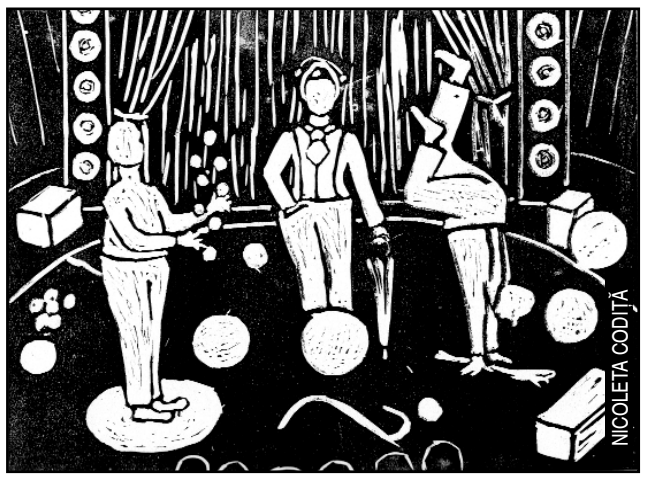
NICOLETA CODIȚĂ

·toleranță scăzută pentru perspectivele diferite, chiar contradictorii;

·impunere insuficientă a cunoașterii ca „eternă și universală", cu forme și structuri rigide;

·slaba specificare a rolului reflexivității, al spontaneității și descentralizării;

·abordare neconvingătoare despre rostul învățării ca fiind funcțională, utilă, necesară nu doar pentru „a ști", ci pentru a „a face";

·explicitare insuficientă a rolului acumulărilor de cunoștințe, în folosul elevului și al celorlalți elevi.

Unul dintre miniștrii învățămîntului care a pledat cu consecvență și competență pentru înfăptuirea reformei în învățămîntul românesc aprecia că „La toate nivelurile - școli, gimnazii, licee, facultăți - se acuză, pe drept, supraîncărcarea planurilor de învățămînt și a programelor analitice, care sînt contraformative și contraperformante. La noi, prea mulți adolescenți încheie adolescența ca ființe, de fapt, istovite. Eforturile, lăudabile altfel, de a moderniza curricula, de a pune în joc manualele alternative, în cîteva cazuri cu o benefică asistență internațională, au dus, în alte cazuri, la planuri analitice și mai încărcate."

În concluzie apreciem că învățămîntul nostru recomandat de actualele programe rămîne încă obsedat de cantitate, nu lasă timp elevului pentru aprofundare individuală și reflecție, pentru imaginație și creație.

2. Proiectarea demersului didactic în perspectiva stimulării creativității elevilor

Colectivul de elevi care intră în clasa I este eterogen atît din punct de vedere al vîrstei, cît și al achizițiilor și capacităților intelectuale. De aici se impune principiul individualizării predării și învățării. Aceasta presupune ca, în proiectarea activităților, învățătorii să formuleze sarcini și așteptări adecvate posibilităților individuale ale fiecărui elev . Pentru aceasta se impune alternarea formelor de organizare a activității: frontală, pe grupuri mari, pe grupuri mici, în perechi, individual. În practică însă este predomină activitatea frontală cu elevii, în defavoarea activității independente și diferențiate. Evitarea acestei situații ar trebui să pornească odată cu întocmirea proiectării demersului didactic, atît pe perioade mai mari - în proiectarea unităților de învățare -, cît și pe perioade mai scurte, în realizarea scenariilor de lecții.

Respectarea „rutei personale" a fiecărui elev trebuie să se regăsească și în corelarea dintre obiectivele de referință și particularitățile fiecărui elev, în funcție de ritmul de lucru, de experiența personală și de potențialul psihic al elevului. În realitate, în cele mai multe cazuri proiectarea conținuturilor de învățare se realizează pentru toată clasa de elevi, sarcinile sînt unitare ca și cum toți elevii ar fi la fel.

Un alt principiu care ar trebui să fie luat în considerare în proiectarea și desfășurarea activităților cu elevii este principiul cooperării. Prin cooperare se încurajează comunicarea și sociabilizarea, se realizează participarea activă și dezinhibarea inițiativelor și a ideilor proprii. În locul stresului provocat de spiritul de competiție din învățarea individuală, copiii sînt încurajați de sprijinul reciproc și de asocierea de idei. Prin această formă de lucru se creează oportunitatea învățării reciproce, prin care un elev învață de la celălalt, împrumutînd sau dezvoltînd idei comune, se stimulează încrederea în propriile forțe la fiecare dintre elevii care învață în cooperare, se dezvoltă elevului o imagine pozitivă de sine, i se formează convingerea că poate fi productiv în activitatea comună.

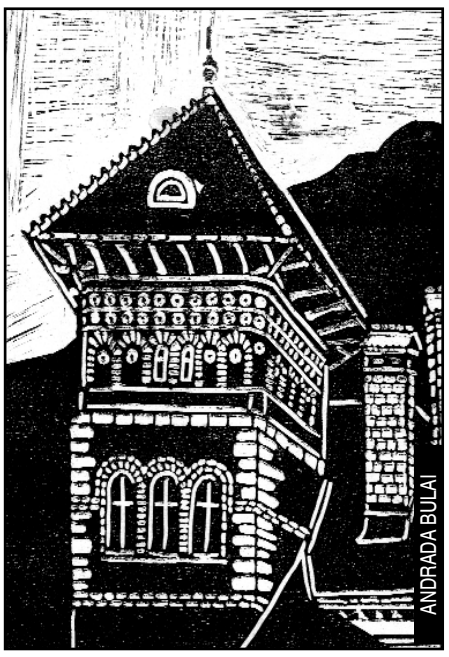
ANDRADA BULAI

Observațiile culese în asistențele pe care le-am făcut la lecții au arătat că într-o foarte mică măsură se realizează învățarea în cooperare. O statistică personală arată că doar 1-2 învățători din 10 organizează în clasă secvențe de învățare prin cooperare, deși cel puțin 50% din totalul personalului didactic care predau la ciclul primar au participat la activități de perfecționare și cursuri de formare în care li s-a explicat despre avantaje ale acestui tip de învățare.

Un alt principiu la fel de important pentru proiectarea și desfășurarea activităților cu școlarii mici este acela al alternării tipurilor de activități. Elevii din ciclul primar au o stabilitate scăzută a atenției și o putere de concentrare încă neexersată suficient. Practica didactică arată faptul că mulți învățători dau sarcini solicitante elevilor, pe un timp care depășește puterea lor de concentrare, iar aceste sarcini se repetă de prea multe ori. Din dorința de a realiza cerințele precizate de programele școlare și mai ales de a fi în competiție cu alți colegi, pentru rezultate cît mai bune la teste finale și la examene pentru admiterea în clase speciale, învățătorii lasă prea puțin timp sau deloc activităților de relaxare și a celor bazate pe joc. Aceasta explică și faptul de ce mulți copii nu știu să interacționeze cu partenerii de joc, soluționează cu dificultate situațiile problematice sau cele conflictuale.

Așadar, proiectarea și desfășurarea activităților cu școlarii mici trebuie să ia în considerarea particularitățile individuale ale acestora, să armonizeze eforturile cu momente de relaxare și să stimuleze asocierea energiilor și a potențialului creativ.

Rubrică coordonată de Dan AGRIGOROAIE

LIMBA ROMÂNĂ ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTUL PRIMAR

Motto: "Cu cît a văzut și a auzit mai mult un copil, cu atît vrea el să vadă și să audă mai mult"
(Jean Piaget)

Învățătorul este cel care dăruiește fiecărui om, la pornirea lui pe drumul spre lumină, primele elemente, călăuzindu-i pașii spre marele titlu de "Om". El este acela care modelează materialul cel mai de preț- copilul- tinzînd ca din fiecare bloc de marmură brută să realizeze o ființă înzestrată cu cele mai frumoase trăsături, un om care să înmănuncheze calitățile morale cele mai înalte. El este acela care îl ajută pe fiecare copil să descopere "tainele naturii". Toate acestea au făcut ca activitatea să fie socotită "Profesiunea de aur". Învățătorul exercită o profesie și nicidecum o meserie. Funcțiile sale sînt cu totul intelectuale, cu totul morale, iar relațiile- totdeauna sociale.

Pornind de la premisa că învățătorul are rolul hotărîtor în a păstra limba, de a cultiva vorbirea îngrijită și corectă, el este factorul dinamizator în influențarea exprimării elevilor- determinată de componenta cu care acționează în această direcție, stăpînirea mijloacelor de fixare și activare a cuvintelor însușite.

"Limba- spune marele om de cultură, Lucian Blaga- este întîiul mare poem al unui neam". În limba neamului ne naștem și murim, în limba neamului nostru ne plîngem durerile sau ne cîntăm "bucuria și amarul", cum spunea un alt poet al plaiurilor transilvănene.

De aceea, predarea-învățarea limbii române capătă conotații profunde, chiar și numai din perspectiva faptului că este suportul predării- învățării altor discipline de învățămînt. Cum ar putea un copil rezolva o problemă de matematică, dacă n-ar putea citi enunțul problemei? Cum ar putea învăța la istorie, geografie, științe, dacă nu ar ști citi?

Din perspectiva noului Curriculum Național, obiectul central al predării- învățării limbii și literaturii române în învățămîntul primar este "dezvoltarea componentelor elementare de comunicare orală și scrisă ale copiilor, precum și familiarizarea acestora cu texte literare și nonliterare, semnificative din punctul de vedere al vîrstei cuprinse între 6/7- 10/11 ani. Prin studierea limbii în ciclul primar se urmărește atît cultivarea limbajului oral și scris al elevilor, cunoașterea și folosirea corectă a limbii materne, cît și învățarea unora din instrumentele esențiale ale activității intelectuale (cititul, scrisul, exprimarea corectă), acumularea unor informații din diferite domenii ale cunoașterii, cultivarea în rîndul elevilor a calităților moral-cetățenești.

De exemplu lectura, care constituie unul dintre cele mai importante obiective ale actului citirii, în sensul larg al cuvîntului, cu semnificația sinonimă lecturii la ciclul primar, îl reprezintă formarea și dezvoltarea gustului pentru a citi, pentru lectură, în așa fel încît cartea să devină prietenul fidel și nedespărțit al copilului. Lectura cărților angajează în mintea și sufletul copiilor valori formativ-educative, reprezentînd una dintre cele mai complexe și importante activități ale omului modern. Prin lectură, elevii sînt conduși spre a-și forma și dezvolta capacitatea de a surprinde, de a descoperi conținuturi și forme ale realității exprimate într-o multitudine de modalități de expresie de a asocia unele cu altele, ceea ce le permite să-și extindă astfel aria cunoașterii. În cadrul lecțiilor de citire, învățătorul trebuie să urmărească în permanență să nu se oprească la dezbateri liniare, de tipul: "Despre ce este vorba în fragmentul... lectura?", la a dezvolta sau sintetiza doar conținutul unor opere sub aspectul acțiunii, ci să reflecteze "cum se comunică" un conținut, fructificînd textele sub aspectul expresivității, valențelor educative, raportului dintre operă și realitate, a perenității ideilor exprimate.

Compunerile realizează o sinteză a tot ceea ce învață elevii la gramatică, citire, la celelalte obiecte de învățămînt, sub raportul corectitudinii exprimării, ele constituind prilej de:

- valorificare a experienței de viață a elevului;
- manifestare a imaginației și fanteziei creative.

Gramatica se învață prin mijlocirea limbii. Obiectivul principal al studiului gramaticii este de a contribui la dezvoltarea flexibilității gîndirii, la formarea unor capacități intelectuale. Acestea solicită realizarea caracterului formativ, activ și euristic al studiului limbii române. Toate textele literare constituie un mijloc important de formare a limbajului elevilor. Sarcina dezvoltării corecte și clare în revine învățătorului. Munca creatoare a dascălului, desigur, va făsi în practica școlară numeroase posibilități de realizare a acestor obiective.

Înv. Tatiana GÎRBEA
Cotu Vameș, Neamț

APOSTOLII LITERAR ȘI ARTISTIC

Anul 5
nr. 17
martie
2007

Prof. Petru Coșerea, directorul Palatului Copiilor:

"ÎNTÎI TREBUIE SĂ AVEM CALITATE ȘI APOI COPII"

Într-o singură zi, aproape 300 de copii trec pragul Palatului Copiilor, din Piatra Neamț. În total, mai bine de 2000 frecventează cele 17 cercuri, la care activitățile sînt gratuite. Excepție face înotul, abia înființat, dar care este deja foarte căutat. Chiar dacă am trecut de jumătatea anului școlar, instituția este deschisă în fiecare zi pentru noi înscrieri. Profesori cu experiență și o bază materială mult îmbunătățită asigură copiilor posibilitatea de a-și dezvolta aptitudinile potrivit vocației și opțiunii lor.

"Întîi trebuie să avem calitate și apoi copii", declară directorul Palatului Copiilor, prof. Petru Coșerea. "Acesta este principiul nostru, pe care l-am susținut peste tot. Pentru sistemul nostru de învățămînt, care are metehnele lui, Palatul Copiilor este deja o școală europeană. În primul rînd, relația dintre profesor și elev este una deosebită. Aici, profesorul nu își ceartă elevii dacă nu au învățat și nu le dă nota 1. Copiii nu au grija decît a însușirii plăcute și voluntare a cunoștințelor. Între ei se crează niște relații deosebite".

Petru Coșerea conduce Palatul Copiilor de aproximativ un an. Este titular la Liceul cu Program Sportiv, unde predă matematică, dar are o experiență bogată în activitățile extrașcolare. Domnia sa susține ideea că Palatul Copiilor este, în esență, tot o instituție școlară, chiar dacă funcționează fără note și catalog.

"Calitatea muncii profesorilor, a învățămîntului de la Palatul Copiilor, este prioritară. Unitatea de măsură este frecvența. Un cerc cu mulți copii este o reușită. Un rol important în atingerea obiectivelor noastre îl are și mediatizarea. Ne interesează, de asemenea, să susținem acțiuni cît mai atractive pentru copii", susține prof. Petru Coșerea.

Cele 17 cercuri ale Palatului Copiilor sînt: orientare turistică și turism montan (prof. Constantin Vernica), dans modern (prof. Lucia Cojocaru), dansuri populare (maistru Ioan Corfu), creație literară- cenaclu literar (prof. Emilia Panaitescu), redacție-presă, radio, tv- majorete (prof. Zoica Șram), cultură și civilizație italiană (prof. Maria Apostol), cultură și civilizație spaniolă (prof. Carmen Dorosan), teatru-teatru de păpusi (prof. Iuliana Diaconescu), muzică vocal-instrumentală (prof. Lucian Darie), pictură (prof. Lucian Gogu Craiu), ecologie (prof. Daniela Drăghiceanu), karting (prof. Mihai Bocancea), fizică aplicată- cinefotoclub (prof. Ioan Gafița), automodele (prof. Mihai Grosaru), construcții electronice (prof. Adriana Guțu), atelierul fanteziei (prof. Iuliana Costan) și înot (prof. Valentin Gavril).

Cercurile vor avea activitate și pe perioada vacanței de vară, sub forma unui Club de vacanță.

M. DRĂGOI

REVISTE ȘCOLARE

GENERAȚIA 9 - 10/2007

Acest număr al revistei elevilor de la Școala nr. 2 Piatra Neamț, care se prezintă cititorilor sub o copertă frumoasă, are un sumar foarte bogat. Am reținut din acesta interviurile luate laureatelor de la concursul județean "Trofeul Toamnei", notele de călătorie semnate de Ovidiu Dochița, Alexandra Burlacu și Monica Breabăn, Andreea Ghiorghiu, desenele elevilor Iancu Alexandra, Tărăboanță Mădălina, Iordache Elena, Daria Munteanu, Ruxandra Popuțoaia, eseul semnat de Iulia Gorea, poeziile semnate de Teodora Munteanu, Alexandra Ocneanu, Irina Nuțu, Ana Maria Bălăuțescu, Oana Ojică, Andra Vrînceanu, Adrian Heichert și alții.

Revista se mîndrește, pe merit, cu titlul de laureat în cadrul concursului de reviste școlare organizat de către Ministerul Educației, obținut cîțiva ani la rînd, 2004, 2005, 2006. Coordonator al revistei este profesoara Cristea Monica.

FORUM - 11/2007

Elevii liceului din Bicaz au scos de sub tipar cel de-al 11-lea număr al revistei lor, "Forum". Cum s-a remarcat și pînă acum, revista este scrisă cu talent, e foarte vie, se vede că e tehnoredactată de un specialist inventiv. Calitatea grafică este completată fericit de cea a textelor publicate, printre acestea remarcîndu-se cele semnate Paula Lohan, (membru al colectivului de redacție), Costin Stan, Alexandra Grama, Mihaela Dumbrăveanu, Alexandra Baciu, Monica Gugiu. În bogatul sumar al revistei mai sînt cuprinse sfaturi practice, jocuri de inteligență și perspicacitate, bancuri, curiozități din toată lumea, articole despre mașini, igienă sau cu caracter religios. Revista este coordonată de prof. Mihai Doina.

VERNISAJ DE PICTURĂ

Nu mai reținexact unde, Caragiale sfătuia pe un june confrate cum să procedeze pentru a ajunge scriitor: "lei un toc și o peniță, o călimară cu cerneală și o testea (pachet de 24 coli) de hîrtie, te așezi la masă și scrii, și scrii..." și uite așa, ajungi scriitor. Mi-am amintit lecția relatată mai sus la vernisajul expoziției de pictură și grafică, prezentată de curînd de elevi ai Școlii Populare de Arte în sala "Cupolă" a Bibliotecii "G.T. Kirileanu".

Au expus, cu stîngăciile inerente vîrstei, vreo 20 de copii dar și cîțiva maturi, care urmează cursurile instituției menționate. Vernisajul a fost însoțit de un minirecital muzical, susținut- cu emoțiile inerente- de dascăli și elevi ai aceleiași școli. Au participat părinți și prieteni ai artiștilor, nu chiar atîți profesori cît ar fi fost de așteptat, pictori, jurnaliști, popor. A fost o gazdă binevoitoare, competentă și spirituală, directorul Bibliotecii "G.T. Kirileanu"- scriitorul Constantin Bostan.

Adunate, informațiile de mai sus nu au nimic spectaculos, stînd sub blîndul semn al cotidianului. Evenimentul se află însă în partea nevăzută a aizbergului (ce rezonanță iudaică poate avea această calamitate!) și timpul ar putea să ne arate, fără îndoială, fețe uimitoare ale debutanților de astăzi.

În al doilea rînd, mi-a făcut o mare plăcere să constat autentica vocație pedagogică a pictorului Arcadie Răileanu. Gîndul m-a dus la atelierele Renașterii, în care ucenicii învățau să prepare pînzele, să amestece culorile și să copie la nesfîrșit tablourile maeștrilor. Profesorul Răileanu își pune discipolii la treabă și-i îndrumă și în alfabetul celorlalte arte: muzică, teatru, poezie; istoria artei nu mai este o disciplină ci Biblia. Elevii săi învață că fără muncă și cultură, fără modele, nu poți deveni pictor adevărat; elevii săi învață ce înseamnă responsabilitatea unei semnături pe colțul unui tablou. Și mai învață că o voce personală înseamnă și talentul cu care te desparți de modelele asimilate. Este drumul pe care se află, în această expoziție, Oana Gavriliu, Liviana Tănase, Andrada Bulai și Zenaida Rotaru.

Cum ziceam, și Răileanu îi învață pe ucenicii săi să ia o testea de hîrtie... ***(M.Z.)***

NU-I VREMEA...

Nu-i vremea socotelilor totale
Timpul trecut și cel din față cred
Că au aproape brațele egale
În cumpănă s-ar mai putea să șed.

Intrați în hăuri neputinți neroade
Să simt vreau vrăgezimea cea dintîi
Să chiui iar sub verzile arcade
Și să mă-nvîrt ca beat într-un călcîi.

Și serile, tristețile pe ramuri
Ca haine vechi și rupte să le-agăț
Să le aud cum freamătă în hamuri
Să le strunesc pleznindu-le cu-n băț.

Și-obosit s-alunec pe țărînă
Sorbindu-i din adînc esențe tari
Să cred că dacă voi întinde-o mînă
Eu voi atinge-o stea a Ursei Mari.

Prof. Ioan P. LAMATIC

ASUL ELEVILOR - 20/2007

Elevii de la Școala de arte și meserii nr. 3 Tîrgu Neamț scot o revistă care, iată, a ajuns la al 20-lea număr. Deși beneficiază de o prezentare grafică de excepție, "Asul elevilor" are neajunsul de a nu fi prinsă între două coperte, filele acesteia fiind detașabile. În ciuda acestei nefericite situații, care, probabil, ține și de situația financiară a editorilor ei și care poate fi rezolvată pe parcurs, revista are texte de substanță, scrise cu talent de către micuții ei colaboratori. Afirmația noastră este susținută de textele scrise de Mihaela Bălțătescu, Ioana Ichim, Mădălina Aschiopoaie, Alexandra Cojocariu, Ionuț Sodomanu, Ana Bianca Vleangă, Georgiana State, Nicolle Nechita, Flaviana Munteanu, Mihaela Cosma, Adriana State, Manuela Curcă, Nicolae Păsălău și alții. Se cuvine un cuvînt de laudă și pentru profesorii coordonatori ai revistei, Veronica Zaharia și Carmen Aramă-Păsălău, care au făcut, se vede, o severă selecție a textelor.

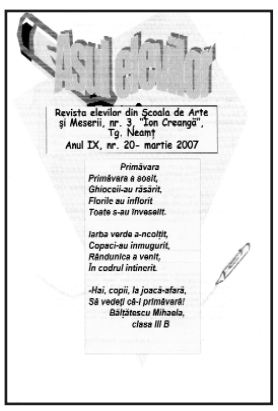

ANOTIMPURI - 46/2007

Primul număr din acest an al revistei elevilor de la "Cartianu" publică, încă din deschidere, lista premianților la ultima ediție a concursului interjudețean "Ștefan Procopiu" și cîteva concluzii de la Gala directorilor, notă semnată de directoarea Colegiului Tehnic, prof. Mariana Paleu. Despre semnificația Babelor din mitologia românească, aflăm dintr-un articol semnat de Petronela Nica și Silvia Ciobănașu. Elevii își cinstesc înaintașii literari prin texte dedicate scriitorilor Ion Creangă, Mihai Codreanu și Xenopol. Despre Mănăstirea Bistrița scrie Miruna Tomșa, iar paginile de poezie sînt susținute de Matei Iurea, Adnana Catană, Raluca Ciubotaru, Andreia Ignat, Marius Chitoșcă, Anda Ignat, Miruna Tomșa, Petronela Veloaia. Cea mai "veche" revistă școlară din județ își menține, prin calitatea textelor publicate, prestanța cu care ne-a obișnuit.

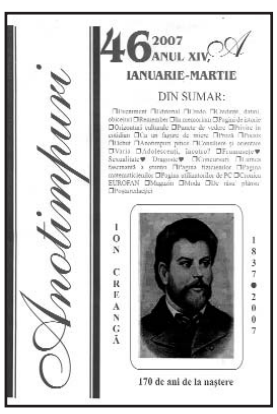

CITITORUL DE REVISTE

TINERE CONDEIE ROMAȘCANE

UN COLȚ DE RAI PRINTRE NOI

Într-una din aceste duminici de martie, cînd cele aproape 15 grade de afară te îmbiau la plimbare, hotărîm să ieșim spre zona de munte a județului, în speranța că vom găsi măcar un petic izolat de zăpadă. Trecem de barajul de la Bicaz și ne îndreptăm spre viaduct, fermecați de imaginea minunată a Ceahlăului care își face loc printr-o căciulă de nori. Cum lăsasem mașina să coboare încet, ca să ne putem bucura în tihnă de frumusețea pe care muntele o oferă ochilor noștri, îmi atrage atenția un anunț de la marginea șoselei: teren de vînzare. Oprim, curioși să aflăm cît costă un colț de rai. Batem în poarta de alături. Imediat iese o femeie de vreo 60 de ani, mărunțică, legată cu batic și noi îi spunem că am vrea niște informații. Ne invită în curte și, ca din pămînt, apar cîteva oițe și două capre. Femeia ne întreabă de unde sîntem, dacă am mai fost în zona lor, ne invită să stăm pe o bancă din trunchi de copaci și intrăm în vorbă ca și cum ne cunoaștem dintotdeauna. Are o vorbă înceată și blîndă, ca și cum nimic nu ar putea-o grăbi. Oițele stau printre noi, ne mănîncă din palmă, iar femeia spune că le ține pe lîngă ea de teama lupului. Ne mirăm, iar ea poevestește că iarna trecută adusese o găleată de mere din beci și peste noapte un urs a dormit la ușa lor. A fost atras, probabil, de mirosul îmbietor. Pînă la urmă, bărbatul ei a îndrăznit să scoată găleata afară, să se înfrupte și ursul și apoi să-și vadă de ale lui.

Sîntem din ce în ce mai fascinați. Femeia povestește tot felul de minuni, iar noi ascultăm ca și cum am devenit copii în fața focului, privind țintă la gura bunicii. Oițele par că ne acceptă, iar tanti Paraschiva își amintește ce a pățit mai în toamnă. Cineva i-a furat și oile, și caprele din curte, le-a mînat peste munte, și le-au găsit peste cinci zile tocmai la Dărmănești. Îndrăznim să credem că i-a ajutat poliția. Nu, au luat-o singuri din sat în sat, peste munte, au întrebat în stînga și în dreapta, s-au rugat zi și noapte și Dumnezeu s-a îndurat de ei. Nu trece mult și apare bărbatul: înalt, foarte slab, cu o privire aprigă. Femeia îi povestește că ne-ar interesa terenul de alături. Bărbatul rîde, spune că a auzit că l-a cumpărat deja cineva, pe milioane, dar se pare că este iar de vînzare. Cerem un număr de telefon. Telefon? Ar fi mai în vale, în sat, la Primărie, dar la ei nu este. Nici curent nu au. Rămînem muți. Nu aveți curent? Și cum trăiți fără radio, Tv sau alte surse de informare? Merge el în sat duminica și mai află ce se întîmplă, iar de curent nu au nevoie: ziua lăsată de Dumnezeu e suficientă pentru muncă. Cînd se întunecă, se culcă.

Brusc, ne dăm seama că aproape se întunecă. Nu-mi dau seama cînd a trecut timpul, parcă aș fi fost într-un basm, din care trebuie să mă întorc la realitate. Ne luăm la revedere, promițînd că o să ne întoarcem la vară, cînd muntele e înverzit.

În mașină, nici unul dintre noi nu are curajul să rupă tăcerea. Mă gîndesc la muntenii lui Sadoveanu, la făpturile lui "de mirare", și sînt sigură că astfel de oameni a avut ca model. Mă gîndesc la elevii mei, care nu și-ar putea imagina că mai există oameni care pot supraviețui fără televizor sau internet, fără telefon mobil sau fără goana zilnică cu ochii pe ceas. Profesorul din mine nu poate să nu compare viața acestor oameni cît se poate de simpli, care își caută oile singuri, ajutați doar de rugăciune, trăiesc alături de urs sau lup, caută vorba cu oricine se mai oprește la poarta lor, cu viața Vitoriei, care își caută singură dreptatea, cu siguranța că Dumnezeu o urmează și o îndrumă.

Zîmbesc, fericită de ideea care îmi trece prin minte: atîta vreme cît mai există o tanti Paraschiva și un nea Mitică, încă mai există o speranță ca în noi, românii, să rămînem români.

Daniela DĂSCĂLIȚA
Liceul "Vasile Sav" Roman

HIPNOZĂ

Albastru...
Mîngîi mătasea unui nor,
Valul unui lac,
Și mă îndrăgostesc de abisul irisului tău.

Nu aud nimic,
Nu știu să citesc pe buze,
Și totuși ochii tăi
Mă îmbată prin cuvinte.

Nu știu să merg
Și totuși dansez cu privirea ta.
Nu trăiesc
Și totuși inima, de dor,
Îmi tremură cînd clipești.

Pe retina ta fierbe viața mea
Și am dat un nou sens expresiei
"ce mică e lumea!"
- încape sub pleoapa ta-

Maria LUNGU

PĂMÎNT

Mă zbat
Și urlu
Și suspin,
Mă ascund în prea-adîncului pămînt,
Pămînt ce crud și rece se apasă
Pămînt ce naște a trupului meu transă.
Cuvintele-s acum pămînt
Revarsă sînge lăcrimînd
Miros de lacrimi
Miros de sînge
acum cînd doar pămîntul mă apasă
Durerile-s care mă-ngheață
Înghit pămînt, tușesc pămînt,
Mă bate al morții grele vînt...

Of, blestemat să fii pămînt!
Nu mă lasă să-nghit acest pămînt
Salvează-mi trupul de mormînt
C-am înghițit deja prea mult pămînt.
Căci singură sînt dedesubt,
Cu-al orizontului amor din carne rupt.
Durerea crîncenă aș vrea să o alunge,
Acolo sus eu să mai pot ajunge.

Maria - Magdalena LIAHU

ÎNVIEREA

Îngeri cu aripi de lumină
Se desprind de eden.
Într-o noapte fără lună,
Ei, primii crainici vestitori,
Mi-aduc vestea învierii.
Și-au strecurat cîntecul în mine,
Aripile lor în jurul inimii mele,
Mă purtau spre locuri nestiute
Unde plouă cu primăveri,
Deasupra unui ocean de cuvinte:
Cruce
Durere
Iubire
Tandrețe
Calea
Adevărul
Viața
Acest ocean de cuvinte
Ești tu, Doamne, revărsat
Spre ceea ce sînt eu:
Copac
Dorință
Ropot scurt de ploaie.
cerul plînge prin ferestre,
Mugurii inimii dau să înflorească
Și-n fiecare om,
În noaptea sfîntă,
Cu lumînări în mînă,
Se aprinde lumina învierii
Și-și zic unul celuilalt
"Cristos a înviat!"
"Adevărat c-a înviat".

Mihai PERCĂ
Clasa a XI-a

PRIMĂVARA

Eplin de- azur și zvon de rîndunele
Desfășuratul cer ce mă-nfășoară,
Pe cîmpuri trece-n adieri, ușoară,
Mireasma proaspătă de micșunele.

O, suflete al meu, te despovară
De pîclele melancoliei grele...

La noapte vor luci aceleași stele
ce mi-au vrăjit întîia primăvară...

Scînteie cuibărită într-o iască
Încearcă dorul vieții să renască,
Iar optimista mea filozofie

Pe drumuri însorite să mă poarte...
Prea sănătos ca să mă tem de moarte!
Bătrîn e numai cel ce vrea să fie!

Copelia HĂLĂNGESCU
Liceul cu Program Sportiv Roman

REGINA NOPȚII TE-AU NUMIT POEȚII...

Regina nopții te-au numit poeții...
Din răsăritul greu de aur pînă
În zori imensităților stăpînă,
Tronezi și-adormi în somnul dimineții...

Dar piere strălucirea ta de zînă
În marele oraș unde pereții
Și turnurile urcă scara vieții
Și fură cerul, gloria-i bătrînă...

Tu te strecori sfioasă printre blocuri,
Apari, dispari, te mai ivești pe-alocuri
Visînd splendorile pustietății,

Pe Bărăgan, pe mări biruitoare...
Aici îmi pari o biată cerșetoare,
Gonită de la porțile cetății...

Copelia HĂLĂNGESCU

Pagină literar-artistică realizată de prof. Valerian PERCĂ

MIRCEA ELIADE - ÎNTRE CULTURĂ ȘI POLITICĂ

(Urmare din pag. 1)

Aventura, spiritul viril sînt căutate de Eliade și în preocupările sale literare, dar și în viața reală. Pentru Mircea Eliade, aventurierul este spiritul înălțat deasupra condiției umane. Conceptul de maschilita împrumutat de la Papini este considerat un mod de a fi în lume. Libertatea de a face tot felul de experiențe este asumată și în plan politic.

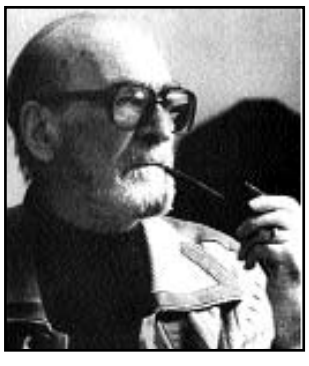

Atmosfera politică din România se agravase pe măsura erodării instituțiilor democratice și, respectiv, a accentuării tendințelor extremiste. Popularitatea Mișcării legionare era în continuă creștere , mai ales, după venirea la putere a lui Hitler în Germania, în ianuarie 1933. Eliade explică sfărîmarea prieteniilor și despărțirea apelor prin împărțirea tot mai categorică a societății românești în dreapta și stînga. Altădată prieteni, diferiți oameni de cultură se trezesc inamici pe terenul politic. Interesantă este relația, de pildă, dintre profesorul Nae Ionescu și Mihail Sebastian. Antisemitismul primului a trezit decepția celui de-al doilea, deși îl considerase și directorul său de conștiință. Prefața la romanul lui Sebastian, De două mii de ani, era de fapt un atac virulent la adresa iudaismului, Nae Ionescu justifica, astfel, teologic, antisemitismul. Climatul intelectual de la ziarul Cuvîntul și din gruparea Criterion, ambele dominate de Nae Ionescu, se va destrăma.

Încercam să mă apăr, spune Mircea Eliade, printr-o deznădăjduită, paradoxală răsturnare a tuturor valorilor. Am acceptat morțile din jurul meu, le acceptam și pe cele care știam că vor veni ca un sindrom al lumii noi care va trebui să se nască. Asasinatul fusese transformat, după crima comisă în gara Sinaia în decembrie 1933, victimă fiind primul ministru, I. Gh. Duca, în argument politic.

Retragerea din fața istoriei, acceptarea tradiționalului destin al intelectualului român de a rata sau de a supraviețui umil la periferia societății nu reprezintă o opțiune pentru Eliade, exprimîndu-și îndoiala că soluția este eterna înfrîngere a poetului și eterna victorie a politicianului.

Alegerile din 1937 au oferit ocazia unei puternice încercări de forțe între democrație și autoritarism. Rezultatele votului au fost șocante. Partidul Național Liberal nu a obținut cele 40% din voturi care i-ar fi asigurat majoritatea parlamentară.

Extrema dreaptă obținuse cîștiguri importante. Garda de Fier, prin intermediul partidului său, Totul pentru Țară,devenise al treilea partid din Parlament.

Dictatura regală s-a instaurat la 10 februarie 1938 cînd regele Carol al II lea a înlocuit pur și simplu guvernul Goga, numit la 28 decembrie 1937 cu un guvern consultativ condus de Patriarhul Miron Cristea.

Măsurile luate de Carol împotriva Gărzii de Fier au fost drastice, deși Corneliu Zelea Codreanu alesese calea nonviolenței. Folosindu-se de procesul de calomnie intentat de Nicolae Iorga, lui Codreanu, Ministrul de interne, Armand Călinescu a reușit să arunce în închisoare pe termene îndelungate atît pe Căpitan cît și pe colaboratorii săi apropiați.

Într-un asemenea context, profesorul Nae Ionescu este arestat și închis în lagărul de la Miercurea Ciuc. La scurt timp, după urmăriri și percheziții la domiciliu, Mircea Eliade este, conform mărturisirii lui, scos din circulație.

Ulterior, istoricul religiilor considera că evenimentul din 1938 explică, de fapt, destinul generației sale: zece ani de libertate și apoi condiționarea de momentul istoric.

Teroarea istoriei intervine în ziua de 14 iulie 1938, cînd Eliade, deși asigurat de generalul Condeescu, o rudă a soției sale, dar și un apropiat al regelui și, în sfîrșit, Președintele Societății Scriitorilor Români că nu există nici o acuzație la adresa sa, este invitat la sediul Siguranței.

Obligat să semneze o declarație de desolidarizare, Eliade refuză, neconsiderîndu-se un om politic. Încercînd să-și găsească greșeala fatală pentru care trebuie să plătească, Mircea Eliade considera prietenia cu Nae Ionescu și colaborarea la ziarul Cuvîntul motivul arestării sale.

Nae Ionescu era maestrul, ghidul despre care Eliade gîndea că-i fusese dăruit pentru a-și împlini destinul, adică în primul rînd, creația în ordinea culturii, singura creație, care, le fusese îngăduită de istorie.

(Continuare în pag. 7)

SUFLET DE CRIN

Îmi amintesc de nopțile înlunate petrecute în lumina unor podoabe de pe cer, cînd mă uitam pe fereastră observînd brazii ce zîmbeau sub munții înzăpeziți.

Vîntul sufla și juca trecînd peste dealuri troienite ce au căzut în somn de amorțire. Cerul e presărat cu fulgi mari de cristal, se simte aici o tăcere sfîntă ca-n paradis. S-au aprins licuricii parcă rupți din colțuri de stele, dealurile bătrîne oftează și izvoarele cristaline susură neîncetat.

E ora cînd ochii cu gene obosite păsesc în împărăția somnului. Un înger coboară din înălțimi fără să tulbure liniștea adîncă. Cred că aduce pacea la suflete sensibile, curajul în inimi îndrăznețe, blîndețea la sufletele încercate.

Lumina palidă a lunii ce îi scaldă chipul alb și fraged ca și crinul face să i se zărească suferința. S-a speriat de ceva și a fugit. Unde? Nici eu nu știu.

Știu doar atît: printre genele rourate strălucea un suflet de crin în cununa de stele.

Alexandra TAPALAGĂ
clasa a IV-a

AMINTIRILE UNUI ÎNGER ÎNTINAT...

Ți-amintești cum rupeai bucăți de soare? Cum te înveleai în rouă și rîdeai?

Cu priviri nevinovate cumpărai alai surîsuri de mărgăritar.

Suflete- ruină, minți orfane de trecut, pașii aspri fără de năut, atingeri și cuvinte... azi în vînt.

Ți-amintești? Căci eu am și uitat să mai parcurg alt drum... azi ocolesc pietroaiele de lacrimi și de fum.

Nevoită să m-afund în gîndul timpuriu te adulmec doar și-arunc un zîmbet scrum!

Ești doar un demon bîntuind prin inimi de pelin, arunci amar și-apoi te lupți în chin...

Suflarea îngerească ce-ai pierdut s-a întinat de buzele murdare de sărut.

Adina- Ioana PARASCHIV
clasa a IX-a

PRIMĂVARA

De primăvară îmi e dor,
Să simt amurgul rece,
Să văd grădina iar cu flori,
Dar iarna nu mai trece.
II. De primăvară îmi e dor,
Să văd ce îmi aduce
De ea nu pot să mă despart
Și inima îmi frînge.

Răzvan PETRICI
clasa a III-a

SIMFONIA NOPȚII

Întunericul coboară ca un prinț.
Mireasa nopții suspină după blîndul soare
În timp ce se privește în oglinda apei.
O stea farmecă somnul prun-cilor,
Luna le luminează visele,
Noaptea le aduce odihna.
O perdea neagră a acoperit pămîntul.
Ca o candelă.
Luna umple de lumină văzduhul.
Bufnițele cîntă,
Greierii la fel.
Licuricii par a fi niște steluțe aprinse.
Un urlet de lup sparge liniștea nopții.
Deodată, luna coboară mergînd parcă în căutarea soarelui.
Păcat, acesta îi luase locul.
Noaptea s-a terminat!

Mădălina VECHIU
clasa a III-a

JOACA ÎN POIANĂ

Zeița cîntecului și a florilor cu rochia ei de mătase de vînt s-a instalat pe tronul anotimpurilor. A alungat-o pe sora ei cu inima de gheață și împărătește ca o stăpînă absolută. Ziua fură din noapte, ajutată de bănuțul auriu de pe bolta albastră ca floarea de miozotis.

Într-o zi cu mult soare, Maria și Ioana, două surori, au ieșit să se joace în poiana smălțuită cu albăstrele. Ele se joacă foarte mult, bucurîndu-se de darurile naturii însufletite.

Nu departe de ele, doi ochi blînzi și scînteietori ca o cănduță aprinsă, le priveau cu groază. Era un ied rătăcit de mama lui. Fetele se apropiară ușor ca boarea vîntului de el. Îi mîngîie blana ca de mătase și hotărăsc să nu-l lase pradă fiarelor. Lipsit de protecție, e în mare primejdie. Îl duc acasă, unde îl îngrijesc cu multă dragoste.

La lăsarea perdelei de întuneric, se aude în depărtare plînsul jalnic al căprioarei-mama. Iedul o recunoaște și țopăie bucuros în țarcul din ogradă. Nimic nu-l mai poate opri să ajungă lîngă făptura dragă.

Daniela CĂLIMAN
cl. a III-a

Palatul Copiilor - Coordonator cerc cenaclu literar și creație literară prof. Emilia PANAITESCU

Un colecționar pasionat, învățătorul Alexandru APARU

PASIUNEA UNUI OM (I)

Am avut nenorocul să termine școala normală în anii 1933- 1934, cînd, în învățămînt, situația era deosebit de grea. Așa se face că este numit învățător în Basarabia.

Ca director, a condus și determinat locuitorii să ridice școala din com. Rjavinți, jud. Hotin, Căminul Cultural și brutăria, după care a fost chemat să lupte în linia I a frontului, în cel de-al II-lea război mondial.

Întors teafăr acasă, pe meleagurile jud. Bacău, împovărat de greutățile războiul, dar mai cu seamă de cele două bagaje mari, pline cu pietroaie, după el, interesante, s-a apucat în liniște să continue pasiunea de colecționar și, paralel, activitatea didactică.

În acel colțișor de țară, departe parcă de lumea civilizată, încerca să se ivească o oază de cultură și istorie.

La poalele pădurii, în mijlocul brazilor falnici, al pomilor fructiferi de tot felul- meri, peri, pruni, caiși, cireși, vișini, viță de vie etc, era situat muzeul personal al tatălui meu, Alexandru Aparu.

Totul era înconjurat de măreția și trăinicia brazilor falnici cu care și tatăl meu s-a contopit.

Aduna tot ce-i ieșea în cale, de la hîrburi și oase ale "urieșilor", pînă la piese de valoare excepțională, cum ar fi: vase neolitice, cești dacice, amfore romane și nenumărate monede de argint, păstrate cu sfințenie pentru a le folosi ca metarial didactic la orele de istorie, dar și cu ocazia conferințelor care aveau loc săptămînal sau la sărbătorile naționale.

Se oprea ori de cîte ori era solicitat de către cetățeni care erau pe ogorul lor, în apropierea unui izvor sau undeva, într-un loc îndepărtat, într-o zonă păduroasă, unde apăreau fosile sau alte materiale care se încadrează în ceea ce numim, "începuturile poporului nostru".

Alteori, deplasările erau mult mai lungi, prin diferite localități din țară. Tocmai de la Sulina, a adus două ancore uzate, o elice de bronz, o timonă de bronz, un telegraf cu postament, o bucată de lanț cu cheie de împreunare.

Cum treceai pragul casei, te întîmpinau multe minunății și întrebarea este: cine i-a trezit interesul pentru vestigiile trecutului, ca, la rîndul său, să-i determine și pe alții să-și iubească înaintașii? Mare lovitură a suferit, în toamna anilor '60, la Consfătuirile cadrelor didactice, cînd, în plen, un tovarăș de la partid, din Bacău, l-a apostrofat foarte urît pentru aceste preocupări "nefolositoare".

A avut puterea să treacă mai departe și peste această lovitură și a continuat ce trebuia.

Tot prin anii '60, marele profesor arheolog Nicolaescu-Plopșor și prof. Maria Bitiri au poposit în casa noastră. Atunci am avut minunata bucurie să ascult poezia distinsului profesor intitulată "Tivisoc și Tivismoc"- în manuscris.

Aceștia au zăbovit în fața exponatelor care se aflau peste tot, începînd de la intrare, pe cerdacul casei, în curte și cele mai valoroase- în holul de la intrare și-n cele două camere mari.

Pe cerdac te întîmpinau pietrele de rîșniță, începînd cu epoca neolitică, a bronzului, dacică și feudală. La loc de cinste, tot felul de brăzdare și cuțite de plug, obiecte etnografice, pietre naturale, care înfățișau chipuri umane și zoomorfe, grație naturii care le zămislise.

Prof. Elena APARU
(Continuare în nr. viitor)

Sistemul național de educație, în dezbatere publică

Ministerul Educației și Cercetării a supus spre dezbatere publica pachetul legislativ privind sistemul național de educație. Cele trei proiecte (proiectul de lege al învățămîntului preuniversitar, proiectul de lege al învățămîntului superior și proiectul de lege pentru Statutul personalului din învățămînt) au fost postate pe site-ul ministerului la adresa http://www.edu.ro. Toți cei interesați pot face sugestii referitoare la aceste propuneri legislative.

După centralizarea și analiza tuturor propunerilor primite, Ministerul Educației și Cercetării va realiza o formă revizuită a celor trei proiecte. Aceasta, împreună cu Planul Național de Dezvoltare 2007-2013, va fi dezbatută cu toți partenerii sociali (federații sindicale, asociații de elevi, părinți, studenți, asociații profesionale și patronale) și cu toți partenerii politici (partide politice, comisiile de învățămînt din camerele Parlamentului), în întîlniri bilaterale, pe baza unui calendar stabilit de comun acord.

"Nimeni nu are dreptul să își asume paternitatea acestor legi. Vă asigur că aceste proiecte se vor elabora prin colaborare cu toti partenerii interesați de modernizarea și bunul mers al educației în România. Dezbaterea va dura atît cît este necesar elaborării unor legi bune sub aspectul conținutului și al formei. Valoarea acestor legi este tot ceea ce ne interesează acum", a declarat ministrul Educației, Mihail Hărdău.

MIRCEA ELIADE - ÎNTRE CULTURĂ ȘI POLITICĂ

(Urmare din pag. 6)

În ultima perioadă a vieții lui, Nae Ionescu a fost unul din principalii protagoniști ai mișcării politice Garda de Fier. Urmașii săi la redacția Cuvîntului au lăsat să se acrediteze ideea unei conversiuni a lui Nae Ionescu la gardism.

Ideologic, explică Mircea Vulcănescu, Nae Ionescu era predispus pentru apropierea de Legiune. Este evident, însă, că și conjunctura politicii regale este o motivație pentru acest contact. Distanțîndu-se de țărăniști și Maniu, ulterior, și de Rege, Profesorul începe colaborarea cu gruparea de extremă dreapta definită ca naționalistă, antisemită, antidemocratică și anticomunistă.

Să fi alunecat, se întreba Vulcănescu, Nae Ionescu de la poziția lui religioasă a transcendenței asociale a creștinismului la mîntuirea socială prin politică ? Să fi biruit, la el, filosofia politică asupra metafizicii religioase ? Dacă lucrul ar fi adevărat, ne-am găsi în fața unei prefaceri atît de importante, încît nouă, celor pe care ne-a cucerit luptînd împotriva veacului, ne-ar fi greu să-l mai regăsim! Și totuși, după atîta vreme de despărțire, l-am regăsit, în preajma morții, la aceleași vechi pasiuni ale începutului - Nicolae Cusanul, Bach, problema libertății și legătura ei cu știința binelui și răului, logica...

Parafrazîndu-l pe Nichifor Crainic, Legiunea a păstrat și afirmat în mod ostentativ ideea că spiritul ortodoxismului prezida singularitatea cosmică a poporului român. Nae Ionescu a urmat calea marcată de gîndirismul teoretizat de Crainic și , în general, de ambianța de neomisticism și de căutare a specificului național, în care se situa și Lucian Blaga. Analiza pe care a făcut-o Nae Ionescu spiritului ortodox, care pentru el, era definitoriu românului într-o epocă în care materialismul părea să fie în declin în toată Europa, se baza mai degrabă pe abstracțiuni filosofice, decît pe istorie, astfel încît ortodoxia era considerată un mod firesc de a fi în lume.

Nae Ionescu este, de asemenea, teoreticianul trăirismului, o variantă românească a existențialismului. Însă în paralel, respingerea raționalismului și pozitivismului a dat roade politice. Profesorul așa cum era numit de discipoli a denunțat democrația ca sistem politic produs de mentalitatea protestantă, neadaptat realității spirituale românești. Totodată, a respins capitalismul și, o dată cu el, moștenirea culturală a Europei occidentale. S-a apropiat pe acest teren ideatic de legionari, rămînînd în legătură cu ei, personal sau prin discipolii săi și a sfîrșit prin a deveni unul dintre inspiratorii cei mai distinși ai retoricii Mișcării legionare.

Mesajul religios omniprezent, apologia morții, exacerbarea misticismului sînt trăsăturile esențiale ale legionarismului și explicația atracției pe care o exercita Mișcarea asupra multor intelectuali ai perioadei interbelice.

România legionară așa după cum o vedea Nae Ionescu va fi o formă de viață politică, economică și spirituală, alta decît cea de astăzi. De asemenea, în Garda de Fier a găsit Profesorul ideea națiunii înțeleasă ca o comunitate de destin, opusă atomismului aritmetizant al democrațiilor carteziene de care avea oroare.

Citînd literatura gardistă, inclusiv declarațiile oficiale ale diferiților conducători legionari, Lucrețiu Pătrășcanu considera că nu se poate desprinde, în afară de fraze goale despre spiritualitatea Legiunii, nici o singură idee care să enunțe un program de realizări, într-unul din sectoarele vieții publice, dacă un început de înfăptuire era încă imposibil.

Antrenarea în politică a Profesorului a fost urmată de solidarizarea unora dintre discipolii săi cu ideile și opțiunile sale. Moartea sa în martie 1940 i-a afectat profund, dar, într-un anumit sens, i-a eliberat, potrivit afirmației lui Eliade de trecutul imediat. Destinul tinerei generații era exclusiv cultural.

În sfîrșit, o explicație pentru apartenența la dreapta este oferită de Vintilă Horia: "Nimeni n-ar fi devenit legionar și nici măcar de dreapta și nici măcar din punct de vedere intelectual, dacă, de la răsărit și din interiorul țării, nu ne-am fi simțit amenințați de marxism sub forma lui cea mai virulentă, cea sovietică...Faptul că scriitorii cei mai străluciți ai acelor timpuri au militat cum trebuie este o dovadă clară că ei nu puteau, prin însăși stringența dramatică a lucrurilor, să se comporte în alt fel. Ar fi fost, în acest caz, niște trădători sau niște inconștienți. Eliade a fost, pe această linie românească, un model demn de a fi iubit și admirat atît ca romancier cît și ca premergător luminat".

Discutînd despre dreapta și stînga, chiar Nae Ionescu nu știa cărei grupări aparține pentru că acestea nu sînt univoc definite, nu sînt suficient de precizate, așa încît să determine situații structural deosebite.

Viața omului spunea M. Eliade, e plină de primejdii, surpată de erori și dacă în viața individuală libertatea omului este numai libertatea de a păcătui, există încă un fel de libertate, spirituală: aceea de a te integra legilor, de a alege istoria. El, Eliade, a ales istoria.

Articol preluat din revista „Antiteze" 12/2002

EXERCIȚIU DE CHRISTOLOGIE HERMENEUTICĂ

Problema christologică se află în centrul dezbaterilor actuale asupra teologiei religiilor. Ceea ce împarte diferite grupări de opinie este răspuns la întrebarea formulată asupra înțelegerii (acceptării semnificațiilor) tradiționale a lui Iisus Hristos ca Mîntuitor universal al umanității.

Poate fi menținută această înțelegere în contextul pluralismului religios și al dialogului inter- religios?

Părerile despre schimbările de paradigmă de la christocentrism la teocentrism sînt simptomatice pentru re-punerea în discuție a problemelor din christologie.

Apărătorii paradigmei teocentrice afirmă că noua abordare se adresează creștinilor înșiși cu o teorie inteligibilă, pentru că ei nu mai reușesc să recunoască semnificația tradițională, pe care Biserica o propăvăduiește despre El.

Reducerea persoanei lui Iisus Hristos la proporții mai modeste (preconizată de pluraliști) este fundamentată pe trei considerații/ componente:

a) Filosofică- orice cunoaștere umană a adevărului (misterului divin) e relativă, rămîne dincolo de înțelegerea umană;

b) Istorico- critică- exegetică (biblică și neo- testamentară)- față de afirmațiile lui Iisus Hristos cel istoric din Noul Testament, centrat pe Dumnezeu pe care Îl vestea împreună cu Împărăția Lui, Biserica apostolică este răspunzătoare de denaturarea mesajului lui Iisus Hristos, prin schimbarea paradigmei de la teocentrism la cristocentrism; de aici, rezultă necesitatea răsturnării situației și întoarcerea la teocentrism;

c) Teologică- este stabilită o dihotomie între: particularitatea evenimentului Iisus Hristos, localizat în timp și spațiu- deci limitat- și pretenția creștină de a da o semnificație universală acestui eveniment; istoria religiilor dovedește o varietate de "căi" spre mîntuire, cu o valoare "egală", deși toate avansează pretenții către universalitate, dacă nu chiar către absolutism.

Afirmarea echilibrată a unicității și universalității cuvenite lui Iisus Hristos lasă cale liberă unei teologii deschise a religiilor și a pluralismului religios. Combinate, ele se armonizează cu cristologia inclusivă.

O perspectivă cristocentristă trebuie să înlocuiască una ecleziocentristă.

Problema absoluității (Hegel, Barth) consideră că trebuie evitată discuția despre semnificația absolută în cazul lui Iisus Hristos și al creștinismului și aceasta pentru că absolutatea este un atribut al ultimei Realități, al Ființei infinite, Mîntuitorul absolut fiind Dumnezeu Însuși.

Unicitatea și universalitatea lui Iisus Hristos nu sînt nici "relative", nici "absolute". Ele sînt constitutive pentru că au semnificația mîntuirii pentru întreaga omenire (iar evenimentul Iisus Hristos- misterul pascal al morții și al Învierii Lui este cauza mîntuirii).

În Iisus Hristos Dumnezeu a devenit al oamenilor, deplin uman (Emmanu-el), astfel Iisus Hristos este văzut ca "universal concret", în care sînt rezumate și reunite toate "avansurile" lui Dumnezeu către oameni, în decursul istoriei.

Paradigma teocentristă în teologia religiilor este bazată pe o cristologie "tevizionistă", calificată drept "gradată" sau "graduală"; este ceea ce admit apărătorii modelului pluralist. P.F. Knitter în lucrarea "Iisus și celelalte Nume" spune: "A-l afirma pe Iisus ca într-adevăr Cuvîntul lui Dumnezeu înseamnă a-i atribui o trăsătură care îi este proprie (...); a-l crede cu adevărat Fiul lui Dumnezeu și Mîntuitorul universal vrea să spună a-l recunoaște ca binecuvîntat de Dumnezeu, ca întrupare, realitate istorică, simbol, istoria care îl face Dumnezeu adevărat și efectiv pentru mine". Knitter sugerează că numele de "Profet- plin- despirit" trebuie utilizat drept cheie hermeneutică pentru numeroasele denumiri cristologice date lui Iisus în Noul Testament. Iisus este un Cuvînt care nu poate fi înțeles decît în dialog cu alte Cuvinte.

În ceea ce privește dezabsolutizarea și dezobiectivarea adevărului, L. Swidler consideră că o cunoaștere obiectivă rămîne un mit, iar orice pretenție de a deține adevărul absolut, una respinsă, situație rezumată în 6 puncte:

1) Orice adevăr nu are valoare decît în raport la contextul istoric;

2) Dincolo de condiționarea istorică există intenția care stă la baza unei acțiuni practice;

3) Adevărul se raportează la un punct de vedere, adică mediul cultural, clasa socială... influențează adevărul comunicat;

4) Adevărul e legat de limbaj, deci limitat de frontierele acestuia;

5) Adevărul e suspus interpretării și se raportează la o preînțelegere a persoanei;

6) Adevărul e dialogic.

Comentînd cele 6 tendințe, Bernhardt conchide: "Adevărul sau Realitatea, în ea însăși, trebuie deosebite de cunoașterea umană a acestora (...); chiar după revelarea lui Dumnezeu în Iisus Hristos, cunoașterea umană a lui Dumnezeu rămîne iremediabil imperfectă și provizorie (...). De altfel, în timp ce înțelegerea noastră asupra misterului divin este "relativă", taina lui Dumnezeu în sine este "absolută". Dumnezeu este Adevăr; numai El se cunoaște absolut".

Mesajul lui Iisus Hristos se regăsește plasat sub o "rezervă escatologică", în măsura în care adevărul final rămîne în rezervă pînă la deplina sa revelare în caracteristica de "încă nu" a eschatonului. Unicitatea lui Iisus Hristos este, într-un sens real, mesajul întregului Nou Testament. Cum trebuie să-l interpretăm în contextul nostru actual?

(va urma)

Prof. masterand Dumitrița VASILCA

TEATRUL ÎNTRE LIMBAJ ȘI MESAJ (III)

ABC estetic

(Urmare din nr. 88)

De-a lungul timpului, au izbucnit periodic controverse pasionante cu privire la natura actului teatral, în funcție de prioritatea acordată, în ordinea accentului de valoare, textului literar sau mijloacelor de reprezentare scenică. Uneori opiniile au fost radicale (teatrul literar a afirmat hegemonia textului manifestîndu-și neîncrederea în mijloacele de expresie ale actorului; mari regizori Craig, Tairov sau Meyerhold au pledat în favoarea vocației independente a artei scenice dar nu s-au putut lipsi de text), dar destinul teatral al unei lucrări dramatice continuă să se decidă în spațiul cuprins între virtuțile textului și expresia lui scenică. "Uneori spectacolul întrece în zbor piesa, dar totdeauna decolează de pe o foaie de hîrtie" (Radu Beligan). "Montarea scenică... trebuie să pătrundă în gîndirea profundă a autorului și să facă sensibil visul său publicului, într-un mod viabil" (Peter Brook).

Sinteza teatrală se cristalizează în jurul gestului actorului. "În orice altă artă, creatorul, materialul, unealta și opera de artă însăși- rezultanta întregului proces de creație- sînt separate unele de altele și, pe lîngă aceasta, cele trei din urmă se află în afara personalității creatoare. Numai în arta actorului, atît personalitatea creatoare cît și materialul, unealta și însăși opera de artă sînt întrunite în unul și același obiect și chiar organic nu sînt în stare să se separe una de cealaltă" (Tairov). Misiunea actorului nu este de a ne oferi iluzia realității, ci de a ne introduce în lumea de ficțiune a piesei; creația sa nu are un caracter pur reproductiv, ci unul creator care se dezvoltă pe eșafodajul unei gîndiri dramatice, implicată în structura piesei și a personajului pe care-l interpretează.

Cuvîntul este pe scenă numai unul din șirul de factori care crează impresia de ansamblu, o valoare sugestivă între altele, adesea chiar mai puțin percutantă decît gestul actorului. Verbul epurat, esențializat, montat, reprezintă pentru teatru principalul chip de expresie și mijloc de acțiune- un limbaj subsidiar, înăuntrul altui limbaj. În ceremonialul magic al scenei cuvîntul nu e descriere ori evocare, ci faptă. Umberto Eco ajunge chiar la concluzia unei puteri conotative adiționale a cuvîntului și comportamentului în reprezentația teatrală, grație dublării lor de un număr impresionant de mijloace scenice specifice.

În procesul de comunicație a actorului și lumii sale materiale cu publicul, lumina condiționează interacțiunea dintre creație și receptarea produsului artistic finit, dar, simultan poate să adauge noi valențe estetice sistemului de imagini teatrale sau spectaculare, în general. Cu alte cuvinte, pe lîngă vizualizarea spațiului de reprezentație lumina se poate integra actului creator, stabilind, cu diferitele componente ale spectacolului, relații complexe și variabile în timp și spațiu, în favoarea echilibrului și unității rațional-emoționale a imaginii artistice. Dacă se iau în considerație toate aceste raporturi, se poate aprecia că lumina se înscrie în spectacolul modern cu o participare activă, funcțională, extrem de suplă și dinamică. Acompaniind sensibil jocul actorului, ea are totodată posibilitatea să valorifice decorul, sau să modeleze un spațiu necesar desfășurării acțiunii, să configureze un anumit mediu, să dezvăluie prin metafore vizuale sensurile profunde ale scenariului dramatic, să devină un element de fuziune al componentelor reprezentației și să se constituie ca un factor de ritm și animație al imaginii de spectacol.

Muzica în teatrul de azi a încetat să mai fie un simplu acompaniament: ea a devenit unul din cele mai puternice elemente de contaminare, de subjugare a atenției spectatorului. De multe ori valoarea muzicii se ridică pînă la valoarea imaginii. Cu ajutorul muzicii se pot exprima chiar sensul și încărcătura afectivă a unor dialoguri sau monologuri care n-au fost scrise.

G.M. Zamfirescu: "Decorul nu este o artă în sine. Mai precis, nu este o artă liberă... Decorul e chemat să formeze cadrul unei acțiuni, să stabilească atmosfera generală și să determine locul anume, să inspire spectatorului sentimentul general al piesei și să stimuleze imaginația celui care asistă la spectacolul de pe scenă. În sfîrșit... să concentreze- cu colaborarea reflectorului- toată atenția asupra actorului, împrumutînd gestului și jocului său mai multă amploare".

Mircea ZAHARIA

VRĂJITORUL DIN OZ pe scena TT

Scurtă istorie a utopiilor negative și relația dintre ele și "1984"

La început, trebuie să ne amintim că motivația primordială a oricărei scrieri utopice este dorința de a ataca răul dintr-o anumită societate și a trasa direcții de remediere, iar utopiile negative sau anti-utopiile oferă și ele, într-un mod contradictoriu, e adevărat, soluții utopice pentru problemele economice, sociale sau politice, deși cititorul observă la un moment dat că intenția autorului este una satirică.

Una dintre cele mai faimoase utopii negative premergătoare lui Orwell este "Minunata lume nouă" a lui Aldous Huxley, care oferă o proiecție a ceea ce ar putea deveni viața pe pămînt peste 500 de ani dacă tehnologia joacă un rol din ce în ce mai important iar fericirea universală este controlată prin "pastila de fericire" numită "soma". Cea mai radicală trăsătură anti-utopică egalității este negarea. Omenirea este clasificată într-un sistem de castă menținut prin controlul genetic ce asigură societății o infuzie de indivizi submediocri meniți să preia atribuții dezagreabile.

Această așa-zisă "minunată lume nouă", bazată pe tehnologie avansată și control este, în esență, o oroare, pentru că aduce moartea individualității (nașterea și dezvoltarea individului e controlată genetic), a libertății, a literaturii și artei-a spiritului uman.

Acum este momentul să introducem comparația între aceste două ilustre utopii negative, anume "1984" și romanul lui Huxley, începînd cu un citat din Prefața la romanul celui din urmă: "Procust în haine moderne, omul de știință va pregăti patul pe care omenirea trebuie să se așeze; și dacă omenirea nu se potrivește-ei bine, cu atît mai rău pentru ea . Vor trebui făcute niște extensii și niște amputări -același tip de extensii și amputări care s-au petrecut de cînd aplicarea științei a căpătat amploare, numai că de această dată vor fi mult mai drastice decît în trecut".

UTOPIA CA REALITATE (IV)

Preluînd ideea lui Huxley că știința modernă și egoistă este un agent de tip procustian, se poate spune că putem identifica același tip de agent care manevrează factorul uman, istoria și timpul folosind "extensii și amputări" și acesta este întruchiparea puterii absolute, Partidul!!!

Viziunea lui Huxley asupra viitorului este similară celei a lui Orwell, pentru că, exceptînd problema puterii absolute și a tonului dictatorial, Huxley prezintă de asemenea o lume fără emoții reale, o viață fără durere (adică fără luciditate), o lume în care știința, arta și relațiile interumane sînt eradicate în mod constant.

Este interesant de remarcat că atît eroul lui Orwell,Winston, cît și cel al lui Huxley, John, citesc Shakespeare, îl admiră, se îndrăgostesc, încearcă să reinstaureze un set de reguli interioare și personale, bazate pe rațiune și emoție, pe artă și revoltă împotriva uniformizării. John strigă: "Nu vreau comfort. Îl vreau pe Dumnezeu, vreau poezie, vreau pericol real, vreau libertate, vreau bunătate, vreau păcat!!!" iar Winston spune: "Știu că voi eșua. Există ceva în univers -nu știu, un spirit, un principiu - pe care nu-l voi doborî niciodată. Spiritul Omului. Asta simte Windston, la începuturile lui curajoase, despre viitorul pe care O'Brien și Partidul îl pregăteau pentru Oceania, dar, conform modelului anti-utopic, cei doi rebeli se transformă în legume-cetățeni perfecți ai Oceaniei - Minunata lume nouă.

Luînd în considerare faptul că "1984" ca roman modern este, în același timp și un roman politic, realist, de ficțiune dar și psihologic, îndrăznim să lărgim sfera posibilelor corelații între acest roman și alte utopii negative. "1984" trebuie considerat un poem despre putere, o saga a Răului, un coșmar instituționalizat, un imens oximoron (vezi numele eroului "Winston" eroicul Winston Churchill și "Smith"- unul dintre cele mai comune nume englezești.

În următoarele materiale ne vom ocupa de alte scrieri cu valoare anti-utopică de după "1984" ce pot fi așezate în aceeași sferă de influență.

Prof. Daniela Ioana NICOARĂ

APOSTOLUL LITERAR și ARTISTIC

COLEGIUL DE REDACȚIE: Mircea ZAHARIA; Constantin TOMȘA; Ștefan CORNEANU

UN DASCĂL CENTENAR

Încerc să sensibilizez cititorii revistei, despre învățătorul MIHAI -DAVID -Ghindăoani, care s-a născut la 16 martie 1907 și a mers, „braț la braț", cu secolul XX , pînă la 17 martie 1999, așa cum se precizează, în cuvîntul autorului, din ultimul volum, apărut post mortem, în anul 2005 - „Crîncenul veac XX și ororile sale". A fost al zecelea fiu în casa vestitului gospodar Ion Năstase David, din comuna Ghindăoani, dintre care doar cinci rămîn în viață. O îmbinare reușită a unei familii regale străvechi și a unui arhanghel vestit al cerului, îi compun numele și prenumele și care i-au întărit puterea spirituală și materială.

Deși nu era o fire robustă, face față cu brio încercărilor dure, cu care este confruntat un copil de țăran, ajutîndu-și, după posibilități, părinții, la treburile gospodărești. Dragostea de carte a învins și în anul 1927, a absolvit Școală Normală de băieți din Piatra Neamț devenind învățător. Primii pași, în cariera didactică, îi începe în sudul Basarabiei, un obicei al vremii de a da o mînă de ajutor, în domeniul educației teritoriului de peste Prut.

Ajunge și prin Ardeal, dar dorul de acasă și de ținutul Neamțului a învins, stabilindu-se pentru totdeauna la Școală primară, din comuna natală, semănînd lumină în sufletele multor promoții de copii, ajutînd după puteri la educarea și civilizarea consîngenilor săi. A fost un bărbat frumos și educat, iubit de elevi și chiar de colegii de școală și de serviciu. Colaborează încă din perioada școlară și apoi toată viața la reviste și ziare: Petrodava, Reformatorul, Avîntul, Apostolul, Revista Corpului Didactic, Ceahlăul, împreună, cu mai mulți colegi, în perioada 1935-1937, editează revista „Prietenul săteanului", care a fost difuzată în Moldova, Basarabia și chiar în unele județe din Muntenia.

În scurta sa carieră de institutor, a căutat să-și îmbunătățească metodele de predare a buchiei pentru tînăra generație, care a fost înmănunchiate într-o carte- „Aventurile lui Singurel". Simpatia față de mișcarea legionară și de conducătorul ei, starea materială, rămasă drept moștenire, căsătoria cu fiica preotului din comună, i-au adus numai ghinioane. Pe lîngă invidie, a luat și pulsul închisorilor, atît în perioada interbelică și după, care i-au șubrezit sănătatea, ce era și așa diminuată, din cauza eforturilor depuse, pe tărîmul educației.

Cel mai greu de suportat a fost după 1948, cînd i se refuza dreptul de a profesa la catedră timp de 20 ani, lovitură pe care a suportat-o cu stoicism. Doar cu 2 ani si jumătate înainte de pensionare, este reprimit cu 1/2 normă ca secretar la Școala Generală din comună. Nu se dă bătut. Cunoștințele pe care le avea în domeniul agricol de la părinți și din scoală, îl vor ajuta să-și organizeze o livadă model, un petic de viță de vie, o mică stupină, cu cîteva pasări de curte.

Alături de domnia sa, a împărtășit durerile și suferințele soția, distinsa profesoara Veronica David, care a profesat în cadrul Școlii Generale din comună, doar numai la catedră, nu și la condu-

cerea ei, deși a fost singura dintre cadre cu diplomă universitară, o bună perioadă de timp.

Îmi aduc bine aminte, în vara anului 1962, am văzut în livadă, împreună cu domnul David, pe un distins profesor de la Institutul Agronomic din Iași, inginerul Cireașă și cunoscîndu-i bine musafirul, mi-am permis sa-i întrerup, cu prezența mea intempenstivă.

Profesorul a fost încîntat de revedere. Nu același lucru s-a putut spune despre gazdă, care și-a văzut secretul descoperit, întrucît renumitul dascăl nu era la prima sa vizită. Dînsul culegea date de pe teren pentru lucrarea sa de doctorat, despre renumitul „Păr de toamnă Ghindăoane" și de fapt între ei se înfiripase o prietenie trainică. Seara tîrziu, se lasă în urma discuțiilor cu un concert de vioară, unde cei doi se întreceau, legănînd visele țăranilor obosiți de muncă.

Participă la Congresele învățătorilor, ca delegat din partea județului Neamț, sprijină acțiunea de înființare a muzeului din Piatra Neamț, dusă de Constantin Mătasă, iar costumele naționale din Ghindăoani, sînt expuse în sălile de etnografie din anul 1934.

După 1989, activitatea sa se înviorează și deși trecuse de opt decenii participă la diferite simpozioane și sesiuni literare la Piatra Neamț, Chișinău, Bălți, iar la Orhei, donează cărți din biblioteca personală. Înființează împreună cu profesorii din cadrul Școlii Generale, într-o sală de clasă, muzeul „Vasile Conta" și donează acestuia cărțile ilustrului cărturar, monografia comunei întocmită de el și cîteva costume de artă populară specifice zonei. Se implică efectiv, spiritual și material, la sărbătorirea centenarului marelui filozof în anul 1992. A iubit nespus de mult costumul popular al țăranului român, pe care îl purta de sărbători la biserică și la toate evenimentele din comună.

Pe perete, în camera sa, se află, portretul căpitanului, care n-a fost găsit în timpul deselor percheziții și doar o privire mai atentă, ne scutea de o confuzie, căci alături se află și portretul său; ambele în costume naționale românești.

În afară de lucrările amintite pe parcurs, au mai apărut: „Fluierul fermecat" 1938, „Memoriul meu Th. I .Ștefan" 1976, „Viața mea" 1984, „ Ultima vacanță" 1995, „ Mîndra Basarabie dulce Bucovină"1992. Nu au avut moștenitori, deși și-au dorit mult, iar din cîștigul lor au ajutat mulți copii nevoiași dotați intelectual, să-și termine studiile liceale, sau chiar universitare.

După o viață zbuciumată și plină de neprevăzut, se stinge fără suferință la vîrsta de 92 ani, fiind înmormîntat în curtea bisericii din comună, lîngă cei dragi.

Îi cer iertare prin acest articol, nașului meu de botez, care m-a ținut în brațe în anul 1940, în biserica din comună (suflîndu-mi praf de stele), pentru puținele cuvinte care nu au reușit să cuprindă completa și zbuciumata sa viață închinată, dragostei, binelui și iubirii.

Pe cînd un muzeu "Mihai David - Ghindăoani"?

Sărut mîna părinte al satului natal.

12.02.2007

Inginer Virgil SAVIN

LUPTA CADRELOR DIDACTICE ȘI A ASOCIAȚIILOR LOR PROFESIONALE PENTRU UNIFICARE ORGANIZATORICĂ (IV)

La 27 noiembrie 1930, comitetul executiv al Federației a prezentat un memoriu regelui. În acest memoriu, Federația aducea la cunoștință "un dureros fenomen social" apărut de cîțiva ani și crescut în proporții primejdioase în ultimii doi ani; acesta era- după cum aprecia conducerea Federației- "războiul pornit de politica țării împotriva școlii". În memoriu se relata situația disperată a învățămîntului. "Școala primară se ruinează", școala secundară și universitatea sînt amenințate de același dezastru din cauza lipsei de mijloace materiale, iar în ultimul timp învățămîntului i s-a dat o nouă lovitură- desființarea unui număr mare de școli.

Se înfățișează de asemenea starea de mizerie materială creată cadrelor didactice în urma ilegalității și a nedreptăților la care au fost supuse de către toate guvernele încă din 1928 și în continuare. După toate acestea- se arată în memoriu- acum se preconizează încă o nouă reducere de salariu.

În această situație alarmantă, cadrele didactice declară că nu pot accepta povara tuturor nedreptăților pe care politicianismul nefast încearcă să le impună.

În "Comunicatul Federației corpului didactic" publicat de "Foaia învățătorului" se anunță că în urma audienței la rege, s-au înscris în bugetul anului 1931 anumite sume.

Regele a dat asigurări, de asemenea, că nu se va aplica nici un fel de reducere la salariile membrilor corpului didactic; cu toate acestea comisia bugetară propunea ca în proiectul de buget pe 1931, să fie prevăzută aplicarea unei noi curbe de sacrificiu asupra salariilor corpului didactic.

Comitetul federației, alarmat de această nouă și dureroasă lovitură, s-a întrunit în decembrie 1930, hotărînd să facă o urgentă intervenție la primul ministru, la ministrul instrucțiunii, precum și la președintele comisiei bugetare și la parlamentari, prin care să ceară să fie apărat corpul didactic și să se respecte asigurarea ce i s-a dat că "nu i se va aplica nici o reducere de salar înainte de a fi introdus în lege".

Prin aceste demersuri s-a obținut recunoașterea anumitor drepturi.

Referindu-se la această mult trîmbițată "Acordare parțială a drepturilor", într-un memoriu către guvern al Federației, se arată că sporul acordat prin recalcularea coeficientului este infim față de reducerea vechiului salariu cu 15- 22% prin noile prevederi bugetare. "C-o mînă i se întinde o fărîmitură, iar cu cealaltă i se ia enorm de mult. Reținerile merg crescînd, în așa fel că unui profesor cu 6 gradații, i se reține 55% din salariu".

Avînd în vedere efectele dezastruoase ale aplicării curbei asupra salariilor, comitetul executiv al Federației convoacă pentru ziua de 8 martie 1931 la sediul Cercului profesorilor din București, pe membrii celor trei comitete centrale, pe președinții celor patru secții ale Asociației profesorilor universitari, după cum specifică Foaia internațională, pe toți președinții secțiilor asociației profesorilor secundari și ai secțiilor județene ale Asociației învățătorilor.

Consfătuirea trebuia să dezbată următoarele chestiuni: curba asupra salariilor; achitarea salariilor cu întîrzieri de luni; suprimarea dreptului legal la plata suplinitorului de către stat în caz de concediu de boală (art. 139 din lege); publicarea ilegală a datei examenelor de capacitate; definitivări ale personalului de control vătămătoare școlii; impunerea manualelor didactice ale personalului de control; neaplicarea legii de organizare a ministerului instrucției publice privitor la: consiliul general de instrucție, consiliul permanent, casa de credit a corpului didactic.

Adunarea de la 8 martie a fost prezidată de prof. dr. Dragomir Hurmuzescu.

Onița GOGOL "Organizațiile Profesionale ale Cadrelor Didactice din România între 1865 - 1944". Editura Didactică și Pedagogică, București, 1969 (Material pus la dispoziție de prof. Gh. Amaicei)

(va urma)

PEDAGOGUL *I.C. PETRESCU* ȘI BIBLIOTECILE ȘCOLARE

În acest an- 2007- la 26 ianuarie s-au împlinit 115 ani de la nașterea (1892) și 40 de la trecerea în nemurire (1967) a unuia dintre cei mai originali creatori de pedagogie românească. A fost profesor de pedagogie al Facultății de Litere și Filosofie a Universității București (1930- 1947), director al Seminarului Pedagogic Universitar București (1938- 1940), subsecretar de stat în Ministerul Învățămîntului în vremea ministeriatului lui Ion Petrovici (4.12.1941- 23.08.1944), cînd a apărut deseori în paginile prestigioasei reviste Apostolul- serie veche. A creat numeroase și importante lucrări privind diverse aspecte ale vieții școlii și științei pedagogice românești. S-a născut în comuna Rădești, jud. Muscel, în familia unui reputat învățător. Era, așadar "os din os dăscălesc". A absolvit Școala Normală "Regele Carol I" din Cîmpulung Muscel și, apoi, Facultatea de Litere și Filosofie din București, unde a avut profesori pe G.G. Antonescu (căruia i-a fost admirabil discipol și colaborator în consolidarea "Școlii Pedagogice de la București"), pe C. Rădulescu- Motru și pe Dimitrie Gusti. Și-a perfecționat, apoi, pregătirea la universitățile din: Leipzig, Berlin, Dresda și Paris. Și-a luat doctoratul la București, sub îndrumarea lui G.G. Antonescu, cu teza de profundă gîndire și reală originalitate "Școala activă", publicată în 1926. Fiind de perenă valoare, a fost reeditată, în a IV-a ediție, în 1973, la Editura Didactică și Pedagogică, colecția "Pedagogia Secolului XX", 314 p. Editorul- Anghel Manolache- ne-a oferit un cuprinzător Studiu Introductiv, pp 5- 20.

I.C. Petrescu a făcut să răsune glasul Pedagogiei Românești la întruniri pedagogice internaționale, la care a participat: Congresul Internațional al Asociațiilor Pedagogice (Geneva, 1929); Congresul Internațional al Școlilor în Aer Liber (Freiburg, 1933); Congresul Internațional Pedagogic (Bruxelles, 1939) ș.a. A dăruit pedagogiei românești necesare traduceri: Prelegeri de pedagogie de Herbart (1925) și Cum își învață Gertruda copiii de Pestalozzi (1929). A îmbogățit pedagogia românească și a contribuit la "personalizarea energetică" a ei, cu lucrări de unanim recunoscută valoare: Problema selecției în școala democrației (1928); Activismul și noile reforme școlare (1928); Școala și viața (1929); Metode pentru studiul individualității (1931); Regionalismul educativ (1931); Contribuții la o pedagogie românească (1938); Bibliografia pedagogică românească (1939); Instituții de pregătire a profesorului secundar (1941) etc. etc. A înființat la Editura Casa Școalelor, seria "Biblioteca Liceului Românesc" în care au apărut, sub îngrijirea lui, 8 volume de didactici speciale.

Pentru lucrările lui de bibliografie pedagogică și pentru numeroasele lui referiri la rolul bibliotecilor școlare în învățămîntul românesc (de pildă, la 11.XI.1932 a prezentat la radio conferința "Viața unei biblioteci școlare"), în 1992, cînd a fost sărbătorit la centenarul nașterii, Biblioteca Centrală Pedagogică a primit numele I.C. Petrescu, iar în 1997 a primit titulatura "Biblioteca Pedagogică Națională I.C. Petrescu", cu misiunea de a îndruma activitatea tuturor bibliotecilor universitare, ale Caselor Corpului Didactic Județene și, prin ele, a tuturor bibliotecilor școlare din țară.

C.C.D. Neamț, prin directoarea- Daniela Mătăsaru- și bibliotecara- Ana Macovei- colaborează efectiv și creator cu instituția patronatoare, Biblioteca Pedagogică Națională "I.C. Petrescu". Bibliotecile școlare din județul nostru, ca și revista Apostolul, cu prilejul rememorărilor menționate în introducere, va contribui la cunoașterea vieții și operei admirabilului pedagog I.C. Petrescu, din păcate puțin cunoscut din cauza prigoanei din regimul totalitar care l-a trimis la "reeducare" în multe temnițe, mai ales pentru lucrarea "Contribuții la o pedagogie românească", 1938, Craiova, 272 p, în care scrie că românul "a obișnuit să învețe prin muncă proprie" (p. 16) și că "învățătorul român e omul care influențează conștient și sistematic dezvoltarea noilor generații" (p. 244), căci "Valorile curate ale culturii românești își cer dreptul la lumină" (p. 3). Și azi e necesar să ne aducem aminte că, "cultura românească , constituită de veacuri, își leapădă hainele de împrumut și apare mîndră cu ale sale" (p. 3).

Prof. Traian CICOARE

FESTUM ALUMNI

Mihaela Spiridon, Raluca Nica a urmat apoi cursurile Academiei de Muzică Gheorghe Dima din Cluj Napoca.

În prezent, este cadru didactic titular la catedra de pian principal la Liceul de Artă Victor Brauner din Piatra Neamț.

Alexandru Velești

Născut în Piatra Neamț, la 5 septembrie 1983, Alexandru Velești a absolvit Liceul de Artă din Piatra Neamț, specializarea fagot, la clasa prof. Ioan Spiridon. În 2002 a început cursurile Colegiului Universitar de Muzică din Piatra Neamț, la clasa de percuție a prof.univ.dr. Grigore Pop, iar între 2005-2006

și-a continuat studiile la Academia de Muzică Gheorghe Dima din Cluj Napoca.

Din 2003, a susținut numeroase recitaluri de percuție, atît în Piatra Neamț, cît și în Cluj Napoca. Actualmente, predă la catedra de percuție a Liceului de Artă Victor Brauner și este prep.univ. la Facultatea de Muzică din Piatra Neamț, la clasa de percuție.

Iulian Stoica

Originar din Piatra Neamț, Iulian Stoica a absolvit în 2006 clasa de chitară clasică a conf.univ. Constantin Andrei din cadrul Colegiului Universitar de Muzică din Piatra Neamț. Actualmente, este student în anul IV la Academia de Muzică Gheorghe Dima din Cluj Napoca, la clasa aceluiași profesor.

A participat la două din edițiile Festivalului Internațional

de Chitară Clasică, organizat în Cluj Napoca și a susținut numeroase recitaluri solo, duo, trio și cvartet pe scenele unor prestigioase instituții din Piatra Neamț, Cluj Napoca, Iași, Onești, Roman.

Imre Beatrix Leila

Născută la data de 27 martie 1971, în Tîrgu Mureș, Imre Beatrix Leila a absolvit în 2001 Colegiul Universitar de Muzică

din Piatra Neamț din cadrul Conservatorului „Gheorghe Dima" din Cluj Napoca, continuîndu-și apoi studiile la Facultatea de Muzică din Timișoara, unde a fost licențiată la clasa de canto, secția interpretare, și a urmat cursurile de master la aceeași specializare.

Participantă la numeroase competiții naționale și internaționale de canto, precum „Hariclea Darclée" (Brăila, 1999), „Francisco Vinas" (Barcelona, 2004), Festivalul de Jazz Studențesc (Sibiu, 2002-2005) - unde în 2002 a fost onorată cu premiul al II-lea, Imre Beatrix Leila are o intensă activitate culturală, fiind invitată ca guest star în talk-show-uri de televiziune („Jazz pentru toate vîrstele", TVR1, 2004), sau invitată de onoare la Festivalul Internațional de Jazz de la Garîna (2005), înființînd și trupa de teatru amator „Nitti Theatre" din Timișoara.

Anul trecut, a interpretat rolul Donnei Anna din opera "Don Giovanni" de W.A. Mozart, a participat la organizarea Festivalului de Jazz „Zilele mureșene" și a unui spectacol de operă în cadrul proiectului „Timișoara, mica Vienă", realizînd totodată un album promoțional de jazz, cu înregistrarea unui tur de concerte live în România și Germania.

Actualmente, este lector universitar la Facultatea de Muzică Jazz și Pop „Oschanitzky" din cadrul Universității Tibiscus din Timișoara.

Kováts (Virginás) Anna-Tünde

Originară din Tîrgu-Mureș, unde a absolvit în 1999 Liceul de Artă la specializarea chitară clasică, Kováts Anna-Tünde a

urmat cursurile Colegiului Universitar de Muzică de la Piatra Neamț, continuîndu-și studiile la Academia de Muzică Gheorghe Dima din Cluj Napoca, la aceeași specializare.

A susținut numeroase recitaluri solo și de muzică de cameră (Budapesta, Szeged - 1998, Piatra Neamț, Cluj-Napoca - 1999-2004), a participat la cursuri de măiestrie de chitară clasică (cu elvețianul Rolland Müller - 1999, sau în Békéscsaba, Ungaria - 2005), la festivaluri („Festivalul de chitară clasică", Alba Iulia - 2002, „Festivalul Național de chitară clasică", Cluj Napoca - 2003, unde a obținut mențiune și premiul special al juriului).

În prezent, este profesor titular de chitară clasică la Liceul de Artă Aurel Popp din Satu Mare.

Cristina Stăuceanu

Absolventă a Academiei de Muzică Gheorghe Dima din Cluj Napoca, secția canto, Cristina Stăuceanu a urmat cursurile de folclor ale lect.univ. Delia Irimie și prof. dr. Ioan Bocșa. Pe durata facultății, a fost membră a Facultatea de Canto și Artă Scenică din cadrul Academiei de Muzică Gheorghe Dima din Cluj Napoca, unde în prezent este masterandă în anul I.

A urmat cursurile de măiestrie artistică susținute de Theodore Coressi și are o bogată activitate artistică, participînd ca membră a corului sau ca solistă la numeroase turnee în România, Franța, Italia, Germania, Austria. În calitate de soprană, a interpretat rolul Susannei din „Nunta lui Figaro" de W.A. Mozart, al Clorindei din „Cenușăreasa" de G. Rossini și al lui Mercedes și Frasquita din opera „Carmen" de G. Bizet.

A cîntat împreună cu Ansamblul folcloric de la Piatra

Ființînd sub auspiciile Academiei de Muzică din Cluj- Napoca și bucurîndu-se, prin aceasta, de o autoritate de prim rang în peisajul învățămîntului nostru, Facultatea de Muzică din Piatra Neamț se numără printre cele mai tinere școli superioare de muzică din România.

Prima sarcină asumată de Colegiul de Muzică și, apoi, de Facultate a fost aceea de a nu produce șomeri; aici lucrurile au fost luate în serios și studenții noștri chiar învață carte. Dar, dincolo de studiu, pentru absolvenții unei instituții artistice, fundamentală este practica.

Stagiunea artistică a Facultății (anual, octombrie- mai), "Vacanțele Muzicale la Piatra Neamț", cursurile de măiestrie, participarea în ansamblurile Facultății (Corul de cameră, Orchesta de cameră, Ansamblul de muzică tradițională) sau individual, la programe culturale naționale și internaționale ale Academiei de Muzică "Gheorghe Dima", oferă studenților Facultății de Muzică Piatra Neamț un climat favorabil dezvoltării personalității artistice.

"Festum Alumni" este, așa cum o arată și numele, o sărbătoare a învățăceilor. Foștii noștri studenți cîntă împreună, deapănă amintiri împreună, își fac bilanțuri și planuri de viitor împreună. Concertul lor susținut la Liceul de Artă "Victor Brauner" din Piatra Neamț (joi, 29 martie a.c.) reunește într-o singură voce dorința de a cînta și de a ne bucura din nou, învățăcei și dascăli, împreună.

Tuturor, urarea sinceră de a trăi din plin de succesul pe care-l merită. Ei și școala românească de muzică.

Lect. univ. Radu OȚEL
Decanul Facultății de Muzică Piatra Neamț

Ansamblului de Muzică Tradițională "Icoane" condus de Ioan Bocșa, susținînd numeroase concerte în țară.

În prezent, este profesor de canto la Liceul de Muzică din Bistrița și referent la Centrul Județean pentru Cultură Bistrița Năsăud, colaborînd totodată cu Orchestra de muzică populară "Rapsozii Botoșanilor" din Botoșani.

Oana-Magdalena Pandelea

Născută la data de 6 octombrie 1982, în Comănești, județul Bacău, după absolvirea în 2001 a Liceului de Artă George

Aspostu din Bacău, soprana Oana-Magdalena Pandelea a urmat cursurile Colegiului de Muzică din Piatra Neamț, avînd-o ca profesoară pe lect.univ. Anastasia Buruian, continuîndu-și apoi studiile de canto la

Neamț, condus de lect.univ. Delia Irimie, precum și cu Ansamblul "Icoane" condus de Ioan Bocșa.

Ștefan Iustin Ciuche

Originar din Bacău, unde a absolvit Liceul de Artă George Apostu, la clasa profesorului M. Comănescu, Ștefan Iustin Ciuche a urmat Colegiul

Universitar de Muzică din Piatra Neamț, promoția 2006, la clasa de vioară a lect.univ. Titus Flueraș. A participat la multiple concursuri, recitaluri și concerte de muzică de cameră și jazz. Între 2001-2005 a urmat cursurile de măiestrie ale prof. Ursula Bagdasarjanz (Elveția).

Actualmente, își continuă studiile la Academia de Muzică Gheorghe Dima din Cluj Napoca, la clasa prof. A. Cardan.

Andras Ildiko

Născută în 4 mai 1984 în Odorheiu Secuiesc, Andras Ildiko a terminat Liceul de Artă Pallo Imre din orașul natal, urmînd apoi între 2002-2005 cursurile Colegiului Universitar de Muzică din Piatra Neamț, la clasa de canto a lect.univ. Gabriela Pepelea. Și-a continuat studiile la Academia de Muzică Gheorghe Dima din Cluj Napoca, iar din anul 2006 este profesoară de canto clasic la Liceul de Artă Pallo Imre din Odorheiu Secuiesc.

Mathe Katalin

Și-a făcut studiile la Liceul de Artă Pallo Imre din Odorheiu Secuiesc, apoi la Colegiul Universitar de Muzică din Piatra

Gheorghe Dima din Cluj Napoca, secția canto clasic. A susținut recitaluri atît în România, cît și în Ungaria, urmînd și cursurile de măiestrie la clasa prof. Szaboki Tunde la Sarospatak (Ungaria).

Din 2004 este profesor de canto clasic la Liceul de Artă Pallo Imre din Odorheiu Secuiesc.

Derzsi Denes

Derzsi Denes și-a făcut studiile de chitară clasică la Colegiul Universitar de Muzică din Piatra Neamț, apoi la Academia de Muzică Gheorghe Dima din Cluj Napoca, urmînd cursurile de măiestrie la clasa lui

Connie Sheu la Sarospatak (Ungaria). A susținut numeroase recitaluri împreună cu Kato Arpad, Trio Arsis, Mathe Katalin și violonista Lakatos Erzsebet.

În prezent, este profesor de chitară clasică la Liceul de Artă Pallo Imre, din Odorheiu Secuiesc.

Rodica Seling Pop

Născută în județul Sălaj, în

data de 24 octombrie 1975, Rodica Seling Pop este absolventă a Colegiului Universitar de Muzică din Piatra Neamț, promoția 2001. Și-a continuat apoi studiile la Academia de Muzică Gheorghe Dima din Cluj Napoca, absolvind apoi masteratul la aceeași instituție în 2005.

A susținut numeroase concerte ca solistă de muzică populară în cadrul Ansamblului folcloric Porolissum. Actualmente, este profesor de muzică vocală la Liceul de Artă Ioan Sima.

Nicoleta Maier

Absolventă a Liceului de Muzică din Bistrița, Nicoleta Maier a urmat cursurile

Colegiului Universitar de Muzică din Piatra Neamț, secția canto, la clasa lect.univ. Anastasia Buruian. În 2006, Nicoleta Maier și-a continuat studiile la Academia de Muzică Gheorghe Dima din Cluj Napoca, la clasa asist.univ. Iulia Merca.

Ca solistă, a avut multiple apariții în concerte, recitaluri, cît și la diverse evenimente culturale precum lansări de carte, vernisaje de pictură, emisiuni televizate la Piatra Neamț, Bistrița și Cluj Napoca.

Raluca Nica

Absolventă în 2001 a Colegiului Universitar de Muzică din Piatra Neamț, secția interpretare pian, la clasa lect.univ.

PROFESORUL, POETUL HAR MIHĂILESCU AR FI ÎMPLINIT 100 DE ANI

(Urmare din nr. 89)

Adevărul este că, avînd o neclintită încredere în scopul căruia și-a închinat viața și o conștiință a datoriei cum puțini se întîmplă s-o aibă, și-a îndeplinit, cu hotărîre și severitate munca, a fost un profesor care se străduia să dea elevilor conștiința că, în studiu, munca îndîrjită nu se poate înlătura, nici înconjura; iar aprecierea sa, prin note, era dreaptă, sigură, severă, inexorabilă. Ea impunea ca axiomă ideea că limba latină trebuie cunoscută- ca temelie a limbii române- și studiul ei înseamnă descifrarea testamentului ce atestă noblețea neamului românesc.

Străduania în slujba acestei idei a constituit, în primul rînd, patriotismul- neclamat în vorbe mari- al distinsului coleg Har Mihăilescu.

De aceea, cei care au vrut diplome- fără eforturi deosebite- pentru progeniturile lor au căutat motive pentru a-l îndepărta de la Liceul "Petru Rareș", ceea ce au și reușit. Așa a ajuns să lucreze la liceul din Borca și la cel din Roznov, la fel de serios, dar locuind cîțiva ani departe de familie. Pînă la urmă, dreptatea i-a fost recunoscută, fiind titularizat la singurul liceu din oraș cu profil de filologie, Liceul "Calistrat Hogaș", de unde s-a și pensionat.

Făcînd, un timp, și eu parte din același cerc pedagogic cu profesorul Mihăilescu, am ascultat- cu mult respect, ca toți colegii participanți- analizele sale pătrunzătoare asupra lecțiilor și a materialelor teoretice prezentate, îndrumările pertinente date celor mai tineri sau cu mai puțină experiență didactică, toate făcute cu vorbă răspicată și lapidară, cu desăvîrșit gust literar, din larga perspectivă a omului de vastă cultură, ceea ce făcea din întîlnirile noastre profesionale sărbători de neuitat.

În societate, în multiplele relații cu oamenii, acest profesor erudit și scriitor de talent a fost de o mare modestie: era prea învățat, prea înțelept, ca să fie trufaș ori lăudăros.

Absorbit cu totul de studiu, de lectură, de scris și de profesie, n-a avut timp și nici aplecare pentru preocupări de chiverniseală materială, dar a avut marele noroc să fie înțeles, iubit și respectat de familie, care nu i-a cerut să facă ceea ce conștiința lui respingea.

Cu profesorul Har Mihăilescu am fost și vecini, familia sa ocupînd, mulți ani, apartamentul de care ne despărțea doar un plafon. Noi, toți vecinii, am putut întîlni, în orice împrejurare, în toți membrii acestei familii, oameni de neasemuit bun- simț și de politețe desăvîrșită. Capul familiei, distinsul profesor, se străduia, cu dragoste și înțelepciune, să-și deprindă nepoții, de la cea mai fragedă vîrstă, cu o comportare civilizată, iar rezultatele erau din cele mai bune. Nu puteau rosti încă bine cuvintele de salut, dar știau să salute cu respect și bună- cuviință.

Respectatul nostru vecin a murit cum a trăit: între cărți, cu care se simțea fericit, ca într-un cerc de prieteni vechi, fără uitare și fără moarte- în biblioteca adunată cu dragoste, într-o viață, bucată cu bucată.

În ultima discuție pe care am avut-o, mi-a promis să-mi arate un manuscris original al lui Perpessicius.

Ultimul său act de viață a fost să caute în bibliotecă o carte de Caragiale, de care avea nevoie fiica unui vecin, elevă.

8 martie 1992 a fost ziua în care și rostirea în graiul cărturarilor latini, și graiul românesc au înghețat pentru totdeauna pe buzele lui; iar în a 12-a zi a lui martie, l-am condus spre mormîntul ales într-un loc înalt și luminos din cimitir, cu sentimentul că, odată cu el, înmormîntăm și o parte din gloria învățămîntului nemțean...

Și totuși, rămîne pilda cea bună și elocventă a vieții trăite în acord cu concepția cea mai înaltă despre misiunea profesorului de limba latină, despre familie și despre conviețuirea cu semenii.

Iar celor care au cunoscut- măcar în parte- opera unor mari poeți latini, poate că le răsună în suflete versurile lui Horațiu: "Non omnis moriar"; "Nu voi muri cu totul;

Ce e mai bun în mine va să înfrîngă moartea..."

Prof. Veronica MIHĂILESCU

LAPTOPUL ȘI CORNUL

S-a lățit zvonul că sîntem amenințați de o epidemie de laptopuri ultramoderne. Sculele alea deștepte pe care le vedem în filmele americane. Nu e rău. Asta înseamnă că intrăm în Era de Aur a Comunicării. Că într-un viitor apropiat, vor avea laptopuri toți sapiensii de pe meleagurile mioritice. Și funcționarii publici, și medicii, și tractoriștii de pe ogoarele scumpei noastre țări. După "nevoile poporului", vorba unui genial politician contemporan din Parlament.

Dascălii și învățăceii s-au buricat. Au cerut și ei scule deștepte în cadrul programului "laptopul și cornul". Binevoitorii, politicienii le-au promis, și marea, și sarea. Cum politichia este o damă cu mofturi, proiectul dotării pușt anilor de școală cu...a căzut. S-a anulat. Și poate nu s-a greșit. S-a constatat că pretinsele instrumente inteligente, nu sînt prea grozave. Sînt la nivelul locuitorilor din țările lumii a șaptea. Educația se poate face și fără ele. Mai ales că respectiva afacere cu laptopuri seamănă foarte bine cu alt ghișeft, cel al microbuzelor pentru transportul elevilor din mediul rural. Cumpărate la un preț piperat, spun răutăcioșii.

Se pare că un rol hotărîtor în respingerea proiectului numit "Educație cu mîner" l-a jucat și Mihail Hărdău. Un ministru atacat permanent de cîrcotașii Huidu și Găinușă dar și de slujitorii școlii, pe motiv că e certat cu limba națională. Mai mult, recent a fost taxat cu o moțiune de cenzură simplă. Denumirea ei? "Falimentul învățămîntului și cercetării românești". Autor? P.S.D. -ul care de cînd e în Opoziție, nu-i mai place nimic. Reacția MEC? Categorică. "Nu poate fi vorba despre faliment în anul în care învățămîntul a primit cele mai multe resurse. O firmă intră în faliment în momentul cînd nu are resurse să-și continue activitatea." În 2006 s-a depășit pentru prima dată în istorie 4 la sută din PIB pentru educație, ajungînd la 5,6 la sută, susțin ministeriabilii. Și ca să riposteze la obiect, au conchis: "comparați cu o medie de 3,5 la sută de pe vremea PSD-ului și trageți singuri concluzia". Am tras-o, tare e dulce Puterea! Tare o mai regretă cei care o pierd!

Dumitru RUSU

Teste de management și legislație

În contextul actual al reformelor educaționale, în învățămîntul preuniversitar românesc se pune un deosebit accent pe calitatea muncii manageriale din unitățile de învățămînt și respectiv coordonatoarele acestora, inspectoratele școlare. Astfel, nu cu mult timp înainte de a avea loc o nouă etapă în desfășurarea concursurilor pentru ocuparea funcțiilor de inspector școlar și director/director adjunct, Inspectoratul Școlar Județean Neamț vine în sprijinul eventualilor aspiranți la aceste funcții prin publicarea unui ghid de legislație școlară și management. Alcătuită de un distins colectiv de inspectori școlari de specialitate și cadre didactice precum: Maria Rusu, Ilie Țedli, Mihai Obreja, Mihaella Arsenoaia, Antoaneta Constantinescu, Manuela Preisler, Florin Irimia și Vasile Purice, sub îndrumarea doamnei inspector școlar general, prof. Dorina-Luminița Drexler, lucrarea Teste de management și legislație pentru directori și inspectori, apărută la Editura Alfa, Piatra-Neamț, 2007, reprezintă o culegere de teste pentru pregătirea candidaților care doresc să participe la concursurile pentru ocuparea funcțiilor de director sau inspector școlar.

Cartea tratează subiecte de la condițiile de participare și lista documentelor necesare înscrierii la un astfel de concurs, tematica și bibliografia, cadrul legislativ al desfășurării concursului pentru ocuparea funcțiilor de inspector școlar, director și director adjunct, la diverse exerciții clasificate pe categorii de legislație școlară și management educațional, texte (itemi) în limbile franceză și engleză, criteriile de evaluare a unui proiect de dezvoltare instituțională etc., în condițiile în care reforma din sistemul educațional actual pune tot mai mare accent pe management și dezvoltarea resurselor umane în vederea asigurării unui învățămînt de calitate. Totodată culegerea sugerează și răspunsurile corecte la subiectele propuse, fapt ce nu poate fi decît de un real folos candidaților, aceștia avînd posibilitatea de a se verifica.

Considerînd-o ca fiind de utilitate tuturor cadrelor didactice care doresc să devină manageri profesioniști ai învățămîntului nemțean, o recomand tuturor celor care doresc să-și încerce norocul la un astfel de concurs (și aș dori să existe cît mai mulți tineri) dorindu-le mult succes.

Inspector școlar MIHAI FLOROAIA

DULCE BUCOVINĂ

Într-o zi de primăvară
Norii grei se adunară
Și venind din răsărit
Toată viața ne-au stîlcit

Bucovina dragă nouă
A fost despărțită-n două
Cea de sud, la români
Și cea de nord la păgîni.

Cei care au iubit viață
S-au trezit în Siberii de gheață
Mulți acolo au murit
Și-napoi n-au mai venit.

Mă rog cu sufletul de tină
Să fii iar întreagă Bucovină.

Vasile MĂNESCU

ARTE & MESERII ❐ ARTE & MESERII ❐ ARTE & MESERII ❐ ARTE & MESERII

"AM LUAT PARTE LA BOICOTUL MIORITIC AL ISTORIEI"

În numărul 1-/2007 al revistei LUCEAFĂUL, la rubrica sa săptămînă "Memorii", reputatul critic literar Gheorghe Grigurcu își notează cîteva amintiri din copilăria sa, petrecută din veacul trecut. Citindu-l, ne dăm seama că noi, contemporanii lui, am trăit cam în aceleași condiții despre care scrie el: "Între 9 și 14 ani, n-am fost niciodată la cinematograf. Între 9 și 14 ani, n-am ascultat niciodată un aparat de radio sau măcar un patefon. Între 9 și 14 ani, nu m-am urcat niciodată într-un tren sau într-un automobil. Între 9 și 14 ani, n-am cunoscut curentul electric, canalizarea, șoselele asfaltate. Am citit seara la lumina lămpii de petrol și a lumînărilor. Greșesc oare mult dacă afirm că la acea vîrstă am fost contemporan cu veacurile trecute, că, spre a mă folosi de o vorbă mare, am luat parte la "boicotul" mioritic al istoriei? Dar tot răul spre bine! Poate că, înțelenindu-mi-se astfel viața incipientă, într-un sat gorjean (Peșteana-Jiu), am avut putința unei acumulări de energie, asemenea unui pui de țăran , dacă nu născut, măcar făcut. Sună romantic, nu-i așa".

O AMINTIRE SCUMPĂ CU ACTORUL VASILE NIȚULESCU

În rubrica sa de amintiri din ROMANIA LITERARĂ nr. 10/2007, scriitorul Constantin Țoiu deapănă o amintire, scumpă lui, despre actorul Vasile Nițulescu: "Întîlnire cu actorul Vasile Nițulescu pe stradă, iarna. Înfofolit în ursonul lui și părînd foarte băut, se oprise înaintea mea. Clătinîndu-se ușor, încerca să-mi spună ceva și nu reușea; apoi, dînd din mînă a lehamite, plecase legănîndu-se și alunecînd pe ghețușcă. M-am uitat după el un timp, să nu cadă. Fără să știe, fără să mă vadă pe mine, care îl prețuiam ca artist - mai și scria bine. Nici pînă astăzi nu am putut să ghicesc ce se căznea să articuleze. Cînd s-a prăpădit, sau ori de cîte ori trec pe lîngă mormîntul său de la Bellu, mă gîndesc ce-o fi vrut să-mi spună..."

"SENTIMENTUL UNEI SINGURĂTĂȚI ACUTE, ASUMATĂ PÎNĂ LA TRAGIC"

Ultima carte a poetului Nicolae Sava mai stîrnește și astăzi, după 3 ani de la apariție, comentarii critice prin revistele literare. Ultimele două aparțin poeților Adrian Alui Gheorghe și Daniel Corbu. În revista CONVORBIRI LITERARE nr. 2/2007, scrie Adrian Alui Gheorghe despre poezia acestuia: "Poezia lui Nicolae Sava se minunează că Nicolae Sava există cu adevărat, de asta îl ia la întrebări din toate pozițiile, din toate unghiurile! Poetul se bîlbîie, se justifică, se autoflagelează, se minunează el însuși de adevărurile poeziei care se oferă să-l exprime. (...) Nicolae Sava e (și) un Dimitrie Stelaru al "optzeciștilor", rugăciunile sale nu cer ceva, ele vor să justifice preaplinul de emoție, noroiul de pe suflet care e mai nobil (oricum) decît noroiul de pe haine". În revista POEZIA nr. 1-2/2007, Daniel Corbu afirmă despre poezia lui Nicolae Sava: "Codurile lui Nicolae Sava sînt misterioase. Comunicarea se face cel mai adesea prin parabolă. Și cum parabola e forma cu fond care poate comunica mai mult decît se arată textual, poemul e investit cu o magie care plutește deasupra-i ca o pulbere de aur. (...)Sentimentul unei singurătăți acute, o singurătate asumată pînă la tragic, e prezent în aproape toate poemele cărții".

Revista presei literare

PE SCURT ● PE SCURT ● PE SCURT

● Aceeași revistă, ROMANIA LITERARĂ, nr. 5/2007 consemnează trecerea în eternitate a unui important prozator din generația optzecistă, Gheorghe Crăciun. Semnează articole despre el Ioana Pîrvulescu, Florina Iliș, Alexandru Mușina, Alexandru Matei, Andrei Bodiu, Alex. Ștefănescu. ● În OBSERVATORUL CULTURAL nr. 101/2007, Constantin Hușțiuc scrie despre expoziția dedicată comunismului din România, deschisă la Muzeul Național de istorie București, sub titlul "Candoarea ca un zid". ● Un interesant interviu cu prozatorul și regizorul Mircea Danieliuc semnează poetul Nicolae Coande în revista SUPLIMENTUL DE CULTURĂ nr. 114/2007; ● Ovidiu Pecican polemizează în IDEI ÎN DIALOG nr. 11/2006 cu Florian Roatis pe marginea comentariului acestuia la cartea Martei Petreu "Filosofii paralele", în care acesta o considera pe autoare incompetentă filozific. ● Tinerii traducători dau glas marilor autori - o anchetă despre starea traducerilor realizate de noua generație citim în SUPLIMENTUL DE CULTURĂ, nr. 112/2007. ● O amplă discuție despre comunism citim în revista APOSTROF nr. 1/2007, la care participă Ruxandra Cesereanu, Ion Manolescu, Corin Braga, Doru Pop, Angelo Mitchievici, Ion Stanomir, Paul Cernat, Ovidiu Pecican, Dorin Dobrincu și Ștefan Borbely.

"PERFORMERII NEÎNREGIMENTAȚI RĂMÎN NEPREMIAȚI"

Prozatoarea Magda Ursache, care susține un editorial în revista OGLINDA LITERARĂ, notează în numărul 63/2007 al revistei: "Provincia încearcă să-și tracteze spre vîrf gașca de baieți. Străduania de a-i urca în top n-ar fi rea deloc, dacă n-ar crea gloriole pe bază de auzenii, de mirosenii și de vedenii; dacă fiecare n-ar avea în grijă doar a lui ceată. Performerii neînregimentați rămîn nepremiați, mai ales cînd n-au apetență pentru promovarea pe sticlă și pe sîrmă. Depinde de felul cum faci zarvă, cum tocmești gonacii ca să obții premiul-trofeu, nu de cota reală a cării. Favoritul se cunoaște dinainte; îl ghicești lesne știind cine cu cine-i în gașcă".

OCHELARIST

Sfînta Tradiție și Istoria Bisericească. Izvoare pentru curriculum-ul formal la religie

În predarea educației religioase, Sfînta Tradiție are un rol major alături de Sfînta Scriptură. Elevii trebuie conștientizați de faptul că aceasta reprezintă al doilea izvor al revelației dumnezeiești: „Dar sînt și alte multe lucruri pe care le-a făcut Iisus și care, dacă s-ar fi scris cu deamănuntul, cred că lumea aceasta n-ar cuprinde cărțile ce s-ar fi scris."(Ioan XXI, 25), importanța ei religioasă și pedagogică fiind identică cu a Sfintei Scripturi.

Constituie un izvor nesecat pentru producerea vieții religioase. Valorificînd scrierile Sfinților Părinți, generațiile tinere se vor deprinde cu operele acestora și vor cunoaște adevărata viață religioasă, pentru ca să vadă lumina credinței adevărate și să-și îndrepte propria viață după modele din viețile sfinților. Li se va prezenta elevilor rînduiala Sfintelor Taine ale Bisericii, elemente ale cultului divin precum și folosirea diferitelor materii în cultul creștin.

Referitor la Istoria Bisericească, atît Istoria Bisericească Universală dar mai ales Istoria Bisericii Ortodoxe Române au o importanță deosebită pentru generațiile de astăzi. Cunoașterea vechimii Bisericii noastre, a jertfelor care au fost necesare pentru răspîndirea și păstrarea credinței sînt un bun mijloc de a învăța tînăra generație să cinstească și să îngrijească cu sfințenie comoara supremă a religiei strămoșești. Elevii au ocazia să afle despre personalitățile creștine cărora li se datorează biruința și persistența în lume a Bisericii Creștine, mucenicii și martirii care s-au jertfit pentru Hristos și pentru Biserica Sa.

Educația religioasă va deveni deosebit de productivă dacă educatorul aduce în sufletul elevilor tradiția

Bisericii Ortodoxe, religiozitatea poporului român și creația moral-creștină a slujitorilor Bisericii Ortodoxe Române. Astfel copiii vor ști că poporul român apare în istorie ca popor născut creștin, și vor duce mai departe credința și datinile strămoșești. „Poporul nostru românesc, în trecutul său istoric, a știut să dea un răspuns bun la chemările dumnezeiești de pe vremea Sfîntului Apostol Andrei, binefacerile primite în urma acestui răspuns fiind nenumărate", menționa istoricul V. Pîrvan. Așa cum ne-o dovedește istoria, existența noastră a depins de acest răspuns, poporul român înarmîndu-se cu tăria puterilor dumnezeiești putînd rezista la toate vitregiile istoriei.

Elevii vor cunoaște contribuția B.O.R. la întemeierea școlilor românești, la dezvoltarea literaturii și culturii poporului român, la primele instituții sociale dezvoltate pe lîngă mănăstiri. Istoria Bisericii Ortodoxe Române se va prezenta paralel cu istoria patriei noastre. „Istoria, spunea Vasile Pîrvan, e a înțelege cu inimă iubitoare și cu cuget trecutul... Ce-i drept, istoria Bisericii noastre nici nu se poate înțelege deplin fără istoria generală a poporului nostru."

Pentru a nu părea rigide, lecțiile de istorie bisericească trebuie prezentate elevilor într-un mod cît mai plăcut, accentuîndu-se permanent aspectele spirituale. După cum sublinia și pr. dr. N. Terchilă, materialul istoric trebuie „îmbrăcat în haină potrivită ca să fie primit în sanctuarul sufletului copilăresc", pentru a trezi conștiința religioasă. Nici elementele de istorie locală nu trebuie neglijate de către profesorul de religie, acestea constituind un bun prilej pentru elevi de a cunoaște trecutul comunității din care fac parte.

Drd. MIHAI FLOROAIA - ISJ Neamț

AMALGAM

"Biblia ne învață să ne iubim aproapele, dar și dușmanul" *(G. K. Chesserton)*. Pentru că s-ar putea să fie aceeași persoană. ● **"Mulțumesc lui Dumnezeu că sînt ateu"** *(Luis Bunnel)*. Prudent ar fi să căutați un alt vinovat. ● **"Unii spun că Dumnezeu există, alții că nu. Probabil că adevărul e undeva la mijloc"** *(W. B. Yeats)*. La mijlocul cui? ● **"Să devin protestant? Nici nu se pune problema. Faptul că mi- am pierdut credința nu înseamnă că mi-am pierdut și mințile!"** *(James Joyce)*. Mda. Nimic nu se pierde, totul se rătăcește. ● **"Un singur om m-a înțeles și acela nu m-a priceput"** *(Hegel)*. O fi înțeles pe dos, sărmanul! ● **"Nu mă lăsați niciodată singură lîngă un bărbat care cîntă"** *(Ana Ahmatova)*. Că se lasă cu cîntec. ● **"Marin Preda trebuie să fie poet"** *(O. Paler)*. După cîte femei l-au umilit, da, merită. ● **"Dar dacă imbecilii au dreptate?"** *(Tudor Teodorescu Branișteș)*. Asta ne-ar mai trebui. ● **"Matei Basarab a dat o lege că țiganii să nu fie pedepsiți dacă fură valori mici"** *(C. Toiu)*. Și de atunci pentru ei toate sînt mărunțișuri. ● **"Criticii aruncă asupra operelor poeților grămezi de gunoaie erudite"** *(Benedetto Croce)*. Tocmai ei, marii vidanjori. ● **"Banii nu au miros"** *(Vespasian)*. Ba da! Put și cei murdari și cei spălați. Întrebați-i pe politicienii actuali, corupți. Sînt în măsură să vă răspundă. ● Inscripție la intrarea într-un ospiciu: **"Cei mulți sînt afară!"**. Așa este! Dar cine mai poate aduna toate hahalerele? ● **"Noi românii, nu putem să ne realizăm decît în eșec"**. *(Cioran)*. Pentru că e ceva mai simplu. Priviți spre cei 17 ani de libertate. ● **"Copiii noștri vor avea de ce să plîngă, noi am rîs destul."** *(I.L. Caragiale)*. Nea Iancule rîdem și noi, dar cam albastru! ● **"Comunismul a reușit să realizeze omul nou?"** *(AL. Paleologu)*. Nu. Televiziunea actuală, da. Nu cea de la Piatra-Neamț.

Culese de Dumitru RUSU

REMEMORĂRI PEDAGOGICE NEMȚENE

Martie 2007

În numerele anterioare au fost semnalate aniversările din martie: N. Mateescu Movilă, 1/1860; Eugenia Livezeanu, 3/1925; Aurel Buzilă, 6/1923; Simion T. Kirileanu, 7/1879; Mihai Sterc Derdena, 7/1934; Gh. Ungureanu, 8/1907; Teofan Macovei, 8/1908; Emanuel Elenescu, 8/1911; D.D. Botez, 10/1904; G.T. Kirileanu, 13/1872; V. Vasiliu, 14/1893; V. Mărculescu, 15/1923; Virgil Gheorghiu, 22/1905; Gh. A.M. Ciobanu, 25/1925; Eleonora Tuhan, 27/1932; G. Simion, 27/1950; Tudor Ghideanu, 30/1938; Eugen Tureschi, 30/1942; Iulia Hălăucescu, 31/1924.

● Și comemorările: 2/1968, Eugenia Mrejeriu; 9/1929, Theodor Sperantia; 9/1948, Panaite Criveț; 10/1967, I.S. Antoniu; 12/1995, D. Almaș (Ailincăi); 14/1972, I. Enescu; 19/1980, Th. Naum.

● 1/2007, în multe școli nemțene s-au amintit tradițiile de mărțișor și, cîndva, de început de an calendaristic.

● 1/1867 începe să apară la Iași revista Convorbiri literare, utilă și azi elevilor.

● 9/1992, m. la P. Neamț, profesorul scriitor Haralambie Mihăilescu (n. Vînători, 21.10.1906).

● 14/2007, unii profesori nemțeni de matematică, au amintit că este Ziua Internațională a Numărului "?" (3, 14).

● 14/1907, n. la Ghindăoani, învățătorul scriitor Mihai David- Ghindăoani, cel ce a întreținut cultul lui Vasile Conta (m. la Ghindăoani, 18 martie 1999).

● 15/1967 m. pedagogul I.C. Petrescu al cărui nume, din 1992 (cînd a fost sărbătorit la centenarul nașterii) îl poartă Biblioteca Națională Pedagogică din Buc., care dirijează activitatea bibliotecilor școlare din țară. Biblioteca CCD Neamț și bibliotecile școlare nemțene îl omagiază acum.

● 15/1950, n. Hangu, profesorul de matematică în Neamț, C. Catrinoiu, fost inspector general al I.Ș.J. Neamț (1990- 1993) cu rezultate excelente.

● 21/2007, cenaclurile literare din școlile nemțene sărbătoresc Ziua Mondială a Poeziei.

● 24/1874, n. Gh. Beiu- Palade, fost elev și profesor la P. Neamț, autor de lucrări științifice și de manuale școlare.

● 27 a.c., în unele școli nemțene se evocă Ziua Mondială a Teatrului, inclusiv la Colegiul Tehnic "Gh. Cartianu" din P. Neamț, de către vestita trupă de teatru EUROFAN, condusă de profesoara Alina Baluș.

Prof. Traian CICOARE

REȚETĂ PENTRU UN TEATRU PERFECT

Antologia revistei **APOSTOLUL**

Se ia o sală cu scaune și o scenă fără. Scaunele trebuie să se bîțîie și să scîrțîie, să tușească și să icnească, să sughită și tot felul de sunete să emită.

În sală se adaugă: colonete, mochete cochete, tapete bochete, lămpi de perete, un candelabru vopsit în cinabru, lumini de incendiu, pompieri pentru sediu, oglinzi flatante, cîteva scaune pliante, fotografii în rame, o fată cu programe de wewwxxy lei bucata, vă rugăm să veniți cu bani potriviți. În hall se pune un bust robust, cum ar fi bustul lui Plaut sau Pan cîntînd din nai sau din flaut, cîteva fete blonde sau brunete, cu siluete, cu bonete discrete, cochete care să rupă bilete, pe îndelete. Un bărbat distins cu părul nins, care, atunci cînd e înghesuială, să coordoneze intrarea în sală. Mobilier de lemn, demn ca să-ți dea un îndemn, solemn. Totul să fie fățos, arătos, luxos, sclipicios, prețios, valoros, prestigios, cuviincios, ceremonios, grațios, atracțios, armonios, generos, grandios, luminos, pompos, maiestuos.

Pe scenă rivalte înalte, reflectoare orbitoare, "căldări" și alte îndemînări, panouri cu falț, o lampă de quarț, un circular albastru pal, pentru fundal, cuie, burghie, clești, ciocane, șpraițuri și leațuri, doi arlechini, un mantou, contrabale, sufite, practicabile demontabile și ușor transformabile.

Un gong!!!!!

Un director magician, un contabil șef estetician, un administrator echilibrist, un organizator optimist, un șef de producție intreprid și acid, un croitor Christian Dior, un tîmplar atotștiutor, un mașinist șef activ, un recuziter inventiv, un electrician peisagist, un sonorizator sufletist, un pictor haios, un tapițer zelos, un sufleor șoptitor ca apa de izvor, un regizor tehnic calm, calm, calm...

Se ia un secretar, cît se poate de literar, care să cunoască literele mari pentru cronicari și literele mici colibrici pentru gîgîlici, se pune într-un purgatoriu ca să poată fi stors un repertoriu.

Mai trebuie ceva: A! Da!

O mînă- două de actori, un regizor, un scenograf și talent... un praf. Actorii să fie juni- primi, bruneți rumeiori sau blonzi cu candori, eroi, trădători, părinți, nobili, seniori, marchiji și conți, deștepți și tonți, bogați sau săraci, în mină ortaci, pe cîmp șărani, milionari cu bani, cu voci așezate, pozate, timbrate, catifelate, insinuante, antrenante sau calmante, captivante, conciliante sau incitante, dominante, emoționante, exaltate, exuberante, fascinante, frapante, fulminante, palpitante, percutante.

Actrițele să fie frumoase, învoalate, mici sau înalte, ofelii, juliete, duene, cochete, mame duioase, iubite focoase.

Se iau actorii, se tăvălesc prin iarbă apoi sînt puși să fiarbă: în sucul lor, în suc de migdale și de portocale, în smoală și catran, în pucioasa lui Satan, în caiele și în praf de stele.

Se adaugă clei pentru temei, cîteva flori de tei și boia de ardei. Se mai pun grime, cîteva replici în rime, bărbi false, mustăți, chelii, cîteva ore tîrzii, fond de ten, o căciulă, un joben, cincizeci de grame de mastic, o bîlbîială în aspic, trac, replici uitate, odihnă pe jumătate.

Se ia un regizor și se pune cu actorii la cuptor. Se mai pune și un scenograf cu ideile amestecate- vraf! Se dă la foc mic. Se adaugă cîte un pic foi de dafin, umor fin, enibahar, o lingură de gînd amar, un pahar de zer, trei degete de piper, lucruri trăite, ofilite și reamintite, o căpățînă de visuri noi, nucșoară, usturoi, două roșii, roșii și voioase, sentimente înălțătoare, frumoase, un vîrf de cuțit de sare, un vîrf de cuțit, de pumnal, un foc de pistol banal, un foc de pistol, un loc în inimă gol, un pescăruș decedat, un adevăr vechi și uitat, cuișoare de trei parale, tot ce a scris Caragiale.

Se rumenește cît trebuiește. Nici crud și zălud, nici scrum cu fum. Se ține cîtva timp la rece și se oferă publicului și cu sergentul zece. Dar dacă n-ai pus reverii, în ore tîrzii, insomnii, triști și bucurii și un suflet, ca Meșterul Manole o Ană, efortul e de pomană.

Și mai trebuie ceva de pus și care se scrie cu literă mare:

Răbdare!

Eduard COVALI

Textele se pot trimite și pe adresa revista_apostolul@yahoo.com

APOSTOLUL
REVISTĂ EDITATĂ DE SINDICATUL ÎNVĂȚĂMÂNT NEAMȚ
ISSN - 1582-3121
Redacția și administrația: str. Petru Rareș nr. 24, tel/fax: 22.53.32, Piatra Neamț

APOSTOLUL - revistă a cadrelor didactice din județul Neamț, serie nouă, apare prin colaborarea Sindicatului Învățămînt Neamț și Asociației Învățătorilor din județul Neamț (martie 1999).
FONDATORI: C. Luchian, V. Gaboreanu, V. Scripcaru, M. Stamate, I. Rafail, M. Avădanei (noiembrie, 1934)
CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE: Florin FLORESCU - *director general*, Iosif COVASAN - *director economic*, Constantin TOMȘA - *director executiv*, Gheorghe AMAICEI, Ștefan CORNEANU.
CONSILIUL DE REDACȚIE: Mircea ZAHARIA - *redactor șef*, Ștefan CORNEANU - *redactor șef adjunct*, Dumitrița VASILCA, Dan AGRIGOROAE, Niculina NIȚĂ, Valerian PERCĂ (Subredacția Roman, tel. 732.738), Carmen DASCĂLU *(secretar)*.
Ilustrația numărului - grafică semnată de elevii profesorului Arcadie RĂILEANU

Prețul: 1 LEU